

1 četvrtak, 14.09.2006.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženi su ušli u sudnicu]
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 14.19h
6 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobar dan. Molim tajnicu da najavi
10 predmet.
11 GĐA SEKRETAR: [simultani prevod] Dobar dan, časni Sude. Ovo je
12 predmet IT-05-88-T, *Tužilac protiv Vujadina Popovića i ostalih*.
13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ima problema sa prevodom? Ako
14 ima, recite. Vidim da su timovi Obrane u punom sastavu, ali ne i Tužilaštvo.
15 Kako se bliži kraj tjedna, to ste sve usamljeniji, gospodine McCloskey.
16 Danas je gospodin McCloskey sam, bez pomoćnika.
17 Izvolite, gospodine Meek.
18 G. MEEK: [simultani prevod] Hvala predsjedavajućem i časnome Sudu.
19 Nama se priključila Anika Mulder. Ona sjedi pored Helen. Ona je referentica
20 predmeta. Evo, samo smo Vas željeli upoznati s time.
21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala, gospodine Meek.
22 Dobro došli, gospođo.
23 Izvolite, gospodine Krgoviću.
24 G. KRGOVIĆ: Da, časni Sude. Da obavestim sudsko Veće da je za ko-
25 branioca u predmetu naimenovan gospodin David Josse, koji sjedi sa moje
26 desne strane.
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala što ste ukazali na to da sjedi
2 Vama s desne strane. Znamo da je imenovan za ovaj predmet, a već i poznajemo
3 gospodina. Dakle hvala, gospodine Krgoviću.

4 Preliminarnih pitanja nema.

5 U stvari, samo jedno. Dobili smo ovo prije nego što smo ušli u
6 sudnicu. Ovo je nešto što je pripremilo Tužilaštvo ili Obrana? Molim tu
7 informaciju.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, mi smo to pripremili na
9 Vaš zahtjev prije nekoliko tjedana... od prije nekoliko tjedana. Dostavit
10 ćemo Vam detaljniju dokumentaciju koja će uključivati nešto od težeg
11 naoružanja i opreme, ali mislim da ste specifično zatražili puške i ostalo
12 koje se najviše koristilo. I po našoj procjeni to je to.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nadam se da je to bilo uz znanje i
14 pristanak Obrane.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja sam podijelio i njima dokumente,
16 a siguran sam da se svi sjećaju Vašeg zahtjeva.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo za zapisnik, nisam to rekao
18 zato što sam mislio da ne znam šta, nego jednostavno da uđe u zapisnik da je
19 naime, da se vidi da je Pretresno vijeće to dobilo, tako da svi to znaju.

20 Niste to namjeru imali uvrstiti kao dokazni predmet ili jeste?

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Možda kasnije bi bila dobra ideja,
22 kad bi nam i ostala vojna oprema... kada sve to skupimo i kada budemo
23 sastavili neki fascikl. Obrana ima i fotografije i materijale iz ranijih
24 dokaznih predmeta. Samo smo htjeli da imamo nešto bolje kvalitete i da to
25 jednostavno stavimo sve zajedno na jednu hrpu. Mislimo da je to dobra ideja.

26

27

28

29

30

1 Kao što znate, mi smo to informalno... neformalno predali, i onu knjigu sa
2 kartama, a sad kako formalno da se to riješi, to strane mogu i Vi odlučiti.
3 Imamo još jednu takvu knjigu s mapama koja se sprema.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, hvala. Mislím da bi najbolje
5 bilo da se to sada označi za identifikaciju.

6 Sudija Kwon?

7 [Sudije vijećaju]

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Molimo da se to označi radi
9 identifikacije, a kasnije ćemo vidjeti da li će to ući u zapisnik, postati
10 dokazni predmet, ili će to nadomjestiti nešto još obuhvatnije. Hvala.

11 Dakle, sljedeća stvar, ranije tokom dana smo obaviješteni o tome da
12 ste podnijeli odgovor na molbu ili podnesak koji je ranije dostavio gospodin
13 Trbić ili neko od njegovih, da ih tako nazovemo, *quasi Amicus Curiae*,
14 gospodin Piletta-Zanin. Mi smo donijeli odluku i želili smo Vas samo
15 obavijestiti da smo u potpunosti upoznati sa sadržajem. Žao mi je što Vas
16 moram razočarati, ali predmet se nastavlja.

17 Također, gospodine Ostojiću, tokom prethodnog zasjedanja prekjučer,
18 dok je gospodin Ruez svjedočio, Vi ste usmeno iznijeli jedan zahtjev,
19 zahtjev da se svjedoku... da se od svjedoka zatraži da stavi na raspolaganje
20 radnu dokumentaciju - u transkriptu mislim da je to bilo u jednom trenutku
21 spomenuto kao "radne izjave" - i ja sam obećao da ćemo donijeti odluku i da
22 ćete saslušati danas prije nego što počinjemo sa nastavkom iskaza. Kao prvo,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 mi smo se rukovodili prvenstveno pravilom 70(A) pravilnika, naime, da bez
2 obzira na odredbe pravila 66 i 67, koje se tiču objelodanjivanja izvještaja
3 ili dokumenata ili drugih internih dokumenata koje je pripremila neka
4 stranka, njezini pomoćnici ili predstavnici u vezi sa istragom ili pripremom
5 predmeta, nisu nešto što se obavezno mora objelodanjivati ili o čemu se mora
6 dostavljati obavijest, barem prema pravilniku. Gospodin Ruez je u to vrijeme
7 bio član tima Tužilaštva i vršio istragu. Danas on to više nije, ali to ne
8 mijenja prirodu tih takozvanih radnih papira, radne dokumentacije. To nije
9 nešto što podliježe objelodanjivanju. Također, ne mora se predočavati ni
10 tokom iskaza osobe koja je dokumente vodila ili sudjelovala u njihovoj
11 pripremi. Dakle, time smo riješili i onaj Vaš zahtjev.

12 Gospodine Živanoviću, osim ako nema još nečeg što bi trebalo
13 riješiti, a vidim da nema. Izvolite, gospodine Živanoviću.

14 G. ŽIVANOVIĆ: Hvala, gospodine predsjedniče. Ja bih, pre nego što
15 nastavim ispitivanje, samo naznačio da poslednja fotografija koja... o kojoj
16 sam postavljao pitanje svedoku, to je fotografija grada Bratunca iz vazduha,
17 nosi oznaku sa tuži... sa *exhibit* liste tužioca 2103. I to je praktično
18 fotografija 272 iz one ukupne zbirke fotografija.

19 SVJEDOK: JEAN-RENE RUEZ [nastavak]

20 [Svjedok odgovara putem prevodioca]

21 Unakrsno ispituje g. Živanović [nastavak]

22 P: Gospodine Ruez, hteo sam da Vas pitam nešto vezano za presretnute
23 komunikacije.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, samo trenutak, da ne
25
26
27
28
29
30

1 bi došlo do neke zbrke. Nešto mi govori da 2103, da je to onaj CD koji je
2 Tužilaštvo željelo uvrstiti, a na koji ste Vi dali prigovor. Da li mi neko
3 može pomoći?

4 Koliko se ja sjećam, gospodine Živanoviću, a gospodin McCloskey i
5 njegov referent za predmet mi mogu pomoći, koliko se ja sjećam, a naravno
6 ispravite me, 23103 /?2103/ je CD sa... onaj 271 fotografijom. Ona dodatna
7 fotografija Bratunca koja je, prema riječima gospodina McCloskeyog, bolja
8 fotografija sa više pojedinosti, to nije bilo ponuđeno na usvajanje kao
9 zamjena za onu fotografiju koja se nalazi u dokumentu 2103. Tako sam bar ja
10 shvatio. To je ponuđeno izdvojeno. Naravno, ako sam pogriješio, recite mi.
11 Treba mi pomoć.

12 G. ŽIVANOVIĆ: Ja ... ja mislim da...

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A posebno zato što ste Vi kao grupa
14 svih uložili prigovor na dokument 2103, pa zato. Ja ne znam. Evo, to je
15 sad...

16 G. ŽIVANOVIĆ: Ja se /?izvinjavam/.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] U pravu ste, gospodine
19 predsjedavajući.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Ostojiću.

21 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, ako se neki dokazni
22 predmet uvrsti za identifikaciju i ako mi ulažimo prigovor, mi bismo
23
24
25
26
27
28
29
30

1 željeli imati pravo da iznesemo dodatne komentare. Jer ako je takva
2 situacija da uložimo prigovor, pa da ne možemo onda dalje se raspitivati,
3 jer nas zanima... mi želimo ispitati zbog čega mi smatramo da se to ne može
4 uvrstiti.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, ne, svakako imate pravo. Niste
6 me dobro razumjeli. Ja sam samo napominjao da, ako smatrate da je ova
7 fotografija dio dokumenta 2103, onda morate imati na umu da je to dokument
8 kojeg u potpunosti... na kojeg u potpunosti ulažete prigovor. Ali Vi,
9 naravno, možete unakrsno ispitivati svjedoka na bilo koju od tih 271
10 stranicu, a to naravno ni na koji način ne prejudicira pitanje Vašeg
11 prigovora od ranije.

12 Dakle, koja je brojka te karte? 2104 onda?

13 [Pretnosno vijeće i gđa sekretar se savjetuju]

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne, ne, ne. To je druga stranica.
15 Gospodine McCloskey, da li ste Vi dokumentu 2103 dodali još jednu
16 stranicu ili ste ga izdvojeno ponudili na usvajanje?

17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mi smo mislili da bi to jednostavno
18 bilo bolje da se tome da broj 272. Dakle, stranica 272 u dokumentu 2103.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Onda idemo dalje.

20 G. ŽIVANOVIĆ: Gospodine Ruez, ja Vas više neću pitati o ovoj
21 fotografiji, nego bih usmerio Vašu pažnju na presretnute razgovore.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Ja pred sobom imam jednu Vašu izjavu. Ona je u zbirci Tužilaštva
2 prona... u zbirci, EDS zbirci je pronađena. Ovaj, nosi broj 02008676. Na
3 našoj listi ona je jed... označena kao 1D00012. Pošto je ovaj dokument
4 označen kao poverljiv, ja mislim da bi trebali preći u nejavnu... nejavnu
5 sednicu.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Onda molim da pređemo na
7 poluzatvorenu sjednicu.

8 [Poluzatvorena sjednica]

9 (redigovano)

10 (redigovano)

11 (redigovano)

12 (redigovano)

13 (redigovano)

14 (redigovano)

15 (redigovano)

16 (redigovano)

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23 (redigovano)

24 (redigovano)

25 (redigovano)

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 1588-1601 redigovane. Poluzatvorena sjednica.

1 [Otvorena sjednica]

2 G. ŽIVANOVIĆ: Ja bih samo dao jedno malo objašnjenje. Naime, dokument
3 koji sam ja prezentovao je imao oznaku "Poverljivo". Tako da sam iz tog
4 razloga, zato što je to Tribunal označio, odnosno Tužilaštvo označilo taj
5 dokument kao poverljiv, zato sam tražio da budemo u privatnoj sednici. To je
6 jedini bio razlog.

7 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] To nije nužno u ovom kontekstu, ali
8 mi zaista cijenimo to što kolega vodi računa o tome.

9 G. ŽIVANOVIĆ:

10 P: Ja bih hteo samo da skrenem... da Vas zamolim da pogledate sledeće
11 četiri stranice ovog dokumenta. To su u stvari prilozii ovi koji ste... čiji
12 ste prijem Vi potpisali. To je druga, treća, četvrta i peta stranica. Da l'
13 ste pogledali? Oprostite, nisam... ne znam da li je...

14 O: Nisam još dobro pogledao, ne.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo da budemo sigurni da ste Vi
16 imali priliku da vidite verziju na engleskom, gospodine Ruez, prijevodu na
17 engleski.

18 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne, ali...

19 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Evo, sada je promijenjeno.

20 SVJEDOK: [simultani prevod] Sjećam se tačno načina na koji je
21 pukovnik Tihić radio ovakvu svoju dokumentaciju.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

23 G. ŽIVANOVIĆ:

24 P: I ova druga stranica označava samo, složićete se verovatno, samo
25 liste dokumenata... liste... liste onog materijala koji bi trebao da Vam
26 bude predat.

27 O: Da.

28

29

30

1 P: Ali ne i... ali ne i sam materijal?

2 O: Materijali su išli zajedno s tim dokumentom. Kada je dokument
3 potpisan, a onda su uključeni. To je bio uobičajeni postupak. Dakle, ako
4 imamo ovaj spisak, to znači da je materijal koji je uz to bio priložen, da
5 smo ga dobili tog dana. Bar ja tako mislim.

6 P: S tim što taj materijal, znači, nije specificiran, nije tačno
7 rečeno šta je u nje... šta sve sadrži. Ili je... ili ste Vi izvršili
8 kontrolu tog materijala po ovim zapisnicima.

9 O: Kao što sam već rekao, uglavnom su te stvari išle na zahtjev, ili
10 je proces bio takav da bi ljudi iz tima zajedno sa nekim od oficira 2.
11 korpusa prošao kroz taj materijal i onda bi se specificiralo šta je od
12 interesa za nas. Onda bi 2. korpus pripremio ovakav zapisnik tog materijala.
13 Po povratku u Hag, na temelju spiska, svi su ovi dokumenti i predmeti bili
14 uvođeni u dokazni materijal, to je radila jedinica za dokazni materijal, i
15 davao bi se registracijski broj i opis dokumenta.

16 P: U svakom slučaju, 10. marta, kad ste Vi davali prethodnu izjavu,
17 Vi niste imali još popisan taj materijal koji je Vama bio uručen, jel /sic/
18 vidim da u poslednjem pasusu Vaše prethodne izjave ste označili da se radi o
19 jednoj neodređenoj masi tog materijala.

20 O: Morali bismo pogledati onu posljednju rečenicu u onom povjerljivom
21 dopisu koji sam ja napravio, ali pošto Vi tako kažete, ja mislim da je to
22 moguće. Koliko se ja sjećam, radilo se o kompjuterskim isprintanim
23 dokumentima i to smo smatrali da je to zapravo samo jedan predmet, jedna
24 stavka, a tek nakon analize ovdje u Hagu bi se to detaljnije registriralo,
25 uvelo u evidenciju.

26 P: Dobro. Hvala Vam. Ja bih Vas sada još nešto pitao vezano za jedan
27
28
29
30

1 Vaš intervju, odnosno razgovor, kako je rečeno. To je dokument Odbrane sa
2 liste 1D0006. B/C/S verzija nosi ERN broj 0307-4564; a 0307-3171 je engleski
3 prevod ove... ovoga.

4 Ovo je... Verovatno znate o čemu se radi.

5 O: Da. Ovdje se ne radi o razgovoru.

6 P: Baš tako je prevedeno.

7 O: Mislim da se... kod prevoda dođe poneki put do nepoklapanja.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Možda da imamo i francusku verziju
9 koja bi mogla pomoći svjedoku?

10 SVJEDOK: [simultani prevod] Ne, ne, nema problema.

11 O: Ovaj, da tako kažemo "razgovor", to je... to je zapisnik sa
12 saslušanja pred Narodnom skupštinom, pred Zajedničkom komisijom Ministarstva
13 obrane i vanjskih poslova. To je bilo u sklopu jedne parlamentarne
14 informativne misije.

15 P: Ja bih želeo samo da Vas usmerim na jednu rečenicu iz tog
16 razgovora. To je u trećem pasusu, druga je rečenica. U prevodu na B/C/S ona
17 glasi:

18 "Sadržaj mog izlaganja treba uzeti s rezervom, jer ne predstavlja
19 sastavni deo istrage i do sada nije predložen Međunarodnom krivičnom sudu za
20 bivšu Jugoslaviju."

21 Ja bih Vas samo pitao da li je to... da li su to bile Vaše reči?

22 O: Ja bih Vam morao ispričati na šta sam tačno mislio. To se nije
23 ticalo cijelog ovog mog govora, nego samo tri paragrafa koja se odnose na
24 etničko čišćenje koje je počelo 1992. U svakom slučaju, nije bilo nijednog
25
26
27
28
29
30

1 suđenja tokom 2001. Ovo se odnosi na situaciju iz 1992. i to nije bilo u
2 sklopu istrage.

3 I zbog toga kažem da prve stvari koje ću reći nisu nešto što je bilo
4 dio istrage. Što se drugog tiče, to su stvarno rezultati istrage.

5 Možete primijetiti nešto kasnije, u jednom kasnijem paragrafu, da je
6 došlo bilo do moje greške, bilo do greške u transkriptu. Paragraf 5 počinje
7 riječima: "U aprilu 1995. godine, u Bratuncu," a trebalo je pisati: "U
8 aprilu 1992. godine, u Bratuncu." To je zasada jedina greška koju sam vidio
9 u transkriptu.

10 P: Ali niste tada rekli da se ova rezerva treba da odnosi na 1992.
11 godinu.

12 O: Sadržaj jeste pouzdan. Postoji ta jedna greška u datumu vezano za
13 Bratunac, Vuk Karadžić i događaj, i to je bilo 1992. godine, a ne 1995.
14 godine, kao što je ovdje u transkriptu napisano.

15 P: To Vas nisam ni pitao, nego Vas pitam samo za ovu rečenicu. Dakle,
16 niste tada rekli da se ova rezerva tre... odnosi samo na 1992. godinu. To
17 ste sada rekli, to sam razumeo, ali tada niste rekli.

18 O: Ja sam mislio da će to biti jasno kada sam to govorio, jer je
19 razlog zbog kojeg sam bio pozvan pred Skupštinu bilo to što je bila dobro
20 poznata činjenica da sam ja ispitivao događaj, istraživao događaj iz 1995.
21 godine, a ne 1992.

22 P: Hvala Vam. Ja ću usmeriti sada Vašu pažnju na jedan izveštaj
23 profesora Richarda Wrighta. Odnosi se na ekshumacije u istočnoj Bosni 1998.
24 godine. Taj izveštaj je od 12. maja 1999. godine, i on je na listi 65ter pod
25 P00666. ERN broj je 00848214, a ja bih Vam samo predočio 28. i 29. stranicu
26 ovog izveštaja.

27

28

29

30

1 Oprostite samo malo. Izvinjavam se, jedna strana još, 29. Ako možete
2 na 29. stranicu da pređete odmah. Izgleda da je prešlo. Da.

3 Molio bih Vas da pogledate donji deo te stranice, ovu tabelu. Da Vas
4 podsetim, to je tabela o satovima koji su pronađeni prilikom ove ekshumacije
5 na raznim lokacijama. I videćete da su tu u prvoj koloni svo... lokacije na
6 kojima su pronađeni ti satovi. U poslednjoj koloni su datumi kada su... koji
7 su bili na satu u trenutku ekshumacije.

8 Ja bih molio, ako možemo, na sledeću stranu da pređemo. Da, tu imate
9 još dva ta sata. Nastavak te tabele.

10 Ja bih Vas sad usmerio na treći... treći pasus ovog nalaza, gde
11 profesor Wright kaže:

12 "Jean-Rene Ruez, istražitelj Haškog tribunala, rekô mi je da su
13 pogubljenja na ovim pri... kod primarnih grobnica izvršena uvečer u petak
14 14. jula 1995. godine."

15 Mene interesuje samo da mi odgovorite sa "da" i "ne": da li ste to Vi
16 rekli profesoru Wrightu?

17 O: Da.

18 P: Hvala. Sledeće moje pitanje: Vi ste u više... Vi ste obišli,
19 takoreći, sva mesta gde su zarobljenici bili držani, posebno škole,
20 fiskulturne sale; da li je to tako?

21 O: Tako je.

22 P: Da li ste na nekom od tih mesta, ja ću Vam posebno reći za
23 fiskulturnu salu u Orahovcu, ikad izvršili merenje te sale? Mislim Vi ili
24
25
26
27
28
29
30

1 neko iz Vašeg istražiteljskog tima.

2 O: Da, to je obavljeno.

3 P: A u Pilici? Odnosno, u školi... u školi Kula kod Pilice, pardon?

4 O: Ne, nismo ni ulazili. U stvari ne, ulazili smo u dvoranu. Nismo
5 konkretno ništa radili u školi u Pilici, jer je jedan... jedna nevladina
6 organizacija počela renovaciju toga mjesta već s krajem 1996., ako se ne
7 varam. Dakle, radilo se o potpuno novoj dvorani, o novim učionicama.

8 Također, mi tu školi nismo smatrali mjestom zločina, jer nismo imali
9 nikakve izvještaje o tome da je unutra bilo vršeno fizičko zlostavljanje.
10 Tako da nije bilo neophodno da ulazimo unutra kako bi smo napravili fini
11 pregled i prikupili uzorke koji bi bili zanimljivi za istragu.

12 O: Hvala. Gospodine Ruez, dolazim do nekih... jednog posljednjeg
13 pitanja, koje treba da razmotrimo. Vi ste vodili ovu istragu o Srebrenici
14 pet godina i devet meseci. Da li je to tako?

15 O: To je potpuno tačno.

16 P: Za to vreme, Vi ste obavili mnogo razgovora sa mnogo ljudi,
17 kontaktirali ste sa mnogim institucijama i sa mus... bosanskim vlastima i sa
18 vlastima Republike Srpske. Da li je to tako?

19 O: Da, sve je to tačno.

20 P: Vi ste, svakako, tokom ove istrage formirali neko svoje mišljenje
21 o događajima koji su se tamo desili.

22 O: Da. To je ono što bi se moglo nazvati mojim ličnim nagađanjima.

23 P: Da li mi možete reći, da li ste Vi stvorili neke posebne
24 predrasude ili neke antipatije prema bilo kome... kojoj od strana sa kojima
25 ste razgovarali?

26

27

28

29

30

1 O: Ne, ni najmanje.

2 P: Imali ste jednak tretman i jednak stav prema svima?

3 O: Ja bih to ovako sažeo: nit' prijatelja, nit' neprijatelja.

4 P: Hvala. Ja bih Vas zamolio samo da pogledate ovaj posljednji naš
5 prilog. To je 1D009 sa naše *exhibit* liste. Radi se o jednom intervjuu koji
6 ste Vi dali aprila 2001. godine, posle... pošto ste napustili rad u Haškom
7 tužila... tribunalu. Imamo i englesku i B/C/S verziju toga. Inače, taj
8 intervju je objavljen u časopisu *Monitor*. On izlazi u Crnoj Gori. Objavljen
9 je u dva nastavka, a ja ću usredsrediti Vašu pažnju samo na drugi nastavak.
10 To je 27 april 2001. godine. Vi imate prevod tog teksta?

11 O: Da.

12 P: Ja bih... ja bih usmerio Vašu pažnju na stranicu... to je stranica
13 43. B/C/S verzije. A to je u engleskom prevodu... to je na šestoj strani
14 engleskog prevoda, odmah ispod teksta koji je uokviren, znači u sredini.
15 Znači, ispod uokvirenog teksta. Imate to?

16 Na pitanje novinara nužno je... Vi kažete:

17 "Trebalo reći da su Bošnjaci imali razloga da kriju da zona nije bila
18 demilitarizovana i da, kako tvrde, Armija nije pomagala 28. diviziju
19 u enklavi. Postoji i treća stvar koju žele da sakriju, a to je komanda i
20 kontrola Glavnog štaba Armije Bosne i Hercegovine nad 28. divizijom, ukoliko
21 su njeni pripadnici činili zločine, a Srbi tvrde da jesu, od 1992. godine do
22 1995. godine."

23 Da li je... su verno prenete ove Vaše reči?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Što se tiče ovog dokumenta, za razliku od prethodnog dokumenta,
2 ovo je stvarno bio običan razgovor. To smo razgovarali čak u restoranu. Ali
3 da, to su upravo riječi koje sam ja rekao.

4 P: Ja pretpostavljam da legitimnost toga nalazite u činjenici da niko
5 nije dužan da Vam iznosi bilo kakve informacije koje će njega samog
6 teretiti. Dakle, nije dužan da Vam daje informacije u tom smislu, da ste u
7 tom pogledu smatrali da je bilo legitimno što su se bosanske vlasti tako
8 ponašale.

9 O: Ja svakako ne bih rekao, ako sam Vas dobro razumio, da je njihovo
10 postupanje bilo legitimno. Po mom mišljenju nije. Ali mogu razumjeti na šta
11 su mislili, šta je brinulo ljude iz tog kraja.

12 P: Drugim rečima, te razloge vidite... pretpostavljam da te razloge
13 vidite u tome što nisu želeli da ot... da otkriju neke informacije koje bi
14 njima škodile?

15 O: Pa, to je uobičajeno postupanje svakoga, bilo da se radi o
16 instituciji, Vladi. Ko ima nešto da sakrije, taj surađuje u onom pogledu
17 gdje je njemu u interesu to, a ne u drugom. Takva je ljudska priroda.

18 P: I to je i uobičajeno i za pojedince?

19 O: Itekako, da.

20 P: I Vi, kao iskusan istražitelj, imate puno razumevanje za takav
21 stav?

22 O: Ja to ne bih tako formulirao. Ono što bih želio reći, takođe, da
23 ja nisam vodio istragu vezanu za Muslimansku stranu, za 28. diviziju. Moj
24
25
26
27
28
29
30

1 zadatak je bio da istražujem zločine koji su uslijedili nakon pada enklave.
2 Međutim činjenica, s obzirom da sam bio član Tužilaštva, da mi je trebalo
3 vremena da zadobijem povjerenje kontakata u takvim okolnostima. I to vrijeme
4 zadobijanja povjerenja, to možda objašnjava i sporost, nažalost, Tužilaštva.

5 P: Drugim rečima, hoću da kažem, kao iskusan istražitelj Vama je
6 potpuno nor... potpuno Vam je razumljivo da se ljudi ponašaju u takvim
7 situacijama tako što Vam uskraćuju informacije, ako bi te informacije mogle
8 njima škoditi? Sigurno ste na to nailazili i u svojoj praksi pre nego što
9 ćete početi da radite u Tribunalu?

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ovo je već i ranije postavljeno i
12 dobio se odgovor. A i pitanje je prilično bazično.

13 G. ŽIVANOVIĆ: Hvala. Preći ću... preći ću na drugo pitanje. Zamoliću
14 na... zamoliću svedoka samo da pogleda, to je 43. strana, prvi stubac, na
15 kraju, poslednji pasus B/C/S verzije. A to je u engleskom prevodu peta
16 strana... peta strana - samo jedan trenutak - peta strana, poslednji pasus.

17 Na pitanja novinara, Vi kažete:

18 "Jedna stvar me prenerazila. Zapanjujući je jaz između onoga što
19 profesionalni oficiri smatraju profesionalnom čašću, dužnostima i
20 aktivnostima i ponašanja i mentaliteta više od 90% oficira Vojske Republike
21 Srpske koje smo sreli. Oni se ponašaju kao bitange, krijući sve, čak i ono
22 najočiglednije. Ne optužuju druge, jer većina još nije na toj tački, ali bi

23

24

25

26

27

28

29

30

1 to većina učinila čim bi osetila miris zatvora, čak i najmodernijeg, sa
2 najpristojnijim stražarima. Ljudi bez časti. Ponašaju se kao sitni lopovi,
3 kao deca uhvaćena sa rukama u džemu, totalno uplašeni mogućih posledica."

4 Da li su ovo bile Vaše reči?

5 O: Da, jesu.

6 P: Hvala Vam, gospodine Ruez.

7 G. ŽIVANOVIĆ: Ja nemam više pitanja za ovog svedoka.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zahvaljujem, gospodine Živanoviću.
9 Imamo još pet minuta prije pauze. Možda je najbolje da sada počemo na pauzu,
10 a s obzirom da moramo se posavjetovati o nekim pitanjima, pauza će trajati
11 30 minuta. Hvala.

12 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

13 ... Početak pauze u 15.40h

14 ... Sjednica nastavljena u 16.16h

15 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

16 Izvolite sjesti.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sad ste Vi na redu, gospodine
18 Ostojić ili gospodin Meek. Ne znam ko će unakrsno ispitivati svjedoka.

19 Gospodin Ostojić.

20 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući,
21 časni Sude.

22 Unakrsno ispituje g. Ostojić:

23 [Branilac ispituje putem prevodioca]

24 P: Dobar dan, gospodine Ruez. Kako ste?

25 O: Dobar dan.

26 P: Gospodine, postaviti ću Vam nekoliko pitanja i planiram da se ne
27 ponavljam, ali s obzirom na odluku Vijeća, smanjio sam broj svojih pitanja,
28 na osnovu prethodne odluke Vijeća, na osnovu Vaše izjave, e-maila i slično.

29

30

1 Ali ipak imam par pitanja.

2 Prvo nešto o Vama. Recite nam kad ste rođeni?

3 O: 20. februara 1961. godine.

4 P: Tokom glavnog ispitivanja ste rekli da dok ste radili za francusku
5 policiju, to odjeljenje je podijeljeno u pet grupa: javna bezbjednost, zatim
6 policija, opšte... službe opštih informacija, kontraobavještajne službe i
7 pravosudna policija. Da li je to tačno?

8 O: Manje-više tačno.

9 P: Mene interesuje par stvari. Dok ste radili za francusku policiju,
10 kako su drugi podređeni odjeli, na primer javna bezbjednost ili
11 kontraobavještajna služba, kako su se oni Vama obraćali, kao nekome ko je
12 bio komesar u pravosudnoj policiji, kako su Vam su se obraćali?

13 O: Pa, obraćali su mi se "gospodine komesare".

14 P: Čak i ti... iako ti ljudi u tim drugim odjeljenjima nisu bili Vama
15 direktno podređeni? Jeste Vi bili komesar pravosudne policije; je li to
16 tačno?

17 O: Tačno je.

18 P: Ipak su Vas zvali gospodine komesaru; je li tako?

19 O: Pa, oni koji su imali čin niži od mog, tako su mi se obraćali. U
20 Parizu postoji jedno vrlo... jedan vrlo konkretan izraz, tipičan za Pariz, a
21 to je "šefe".

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 P: U Srbiji bi to bilo na srpskom jeziku "šefe"; je li to?
- 2 O: Ne.
- 3 P: Dok ste sedam godina radili za francusku policiju, Vi ste radili
- 4 ekskluzivno za tužilaštvo; je li tako?
- 5 O: Tako je.
- 6 P: A tokom šest godina koje ste radili na Međunarodnom sudu, radili
- 7 ste isključivo za Tužilaštvo; je li tako?
- 8 O: Tako je.
- 9 P: Da li ste ikada radili za Odbranu?
- 10 O: Nikada nisam.
- 11 P: A da malo govorimo o Vašem stažu u Tužilaštvu Međunarodnog suda.
- 12 Mislim da ste nam rekli da ste počeli 7. aprila 1995. godine, a završili 7.
- 13 aprila 2001. godine. Je li to tačno?
- 14 O: Tačno je.
- 15 P: Prije nego što ste počeli da radite na istrazi u vezi sa
- 16 Srebrenicom, da li ste dobili informaciju ili pregled onoga što ste trebali
- 17 da istražujete?
- 18 O: Ne, nije bio nikakav *briefing*. U stvari, već sam rekao da je
- 19 prvobitna misija bila da se provjere glasine iz štampe.
- 20 P: Da li se onda može reći da je Vaša istraga proizišla iz nečega što
- 21 ste Vi nazvali "glasinama u štampi"?
- 22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da su prevodioci u pravu kada
- 23 traže da pravite pauzu, a najviše ste krivi Vi gospodine Ostojić, jer
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 gospodin Ruez pravi malu pauzu, ali Vi ne pravite.

2 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Izvinjavam se. Ja ću praviti pauzu,
3 ali s obzirom na vremensko ograničenje, pokušavam da što prije obavim svoje
4 unakrsno ispitivanje. Ali hvala Vam što ste me upozorili. Pokušaću da pravim
5 pauze.

6 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Možete li ponoviti pitanje?

7 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hoću.

8 P: Ako mogu sada da rezimiram, a Vi me ispravite ako grešim,
9 prvobitna istraga je bila rezultat onoga što ste Vi nazvali "glasinama iz
10 štampe"?

11 O: Da. Kada su te glasine stigle do Tužilaštva, tužilac je odlučio da
12 neko treba da ode u to područje da počne sa istragom o tim pitanjima.

13 P: To... do toga sam pokušao da dođem. Dakle, tužilac Vas je poslao,
14 ili ste Vi zaduženi za istragu, ili ste Vi odlučili da vrijedi da se vodi
15 takva istraga, Vi sami ste to odlučili?

16 O: Pa, ja ništa nisam sâm mogao da odlučim. Ja sam dobio zadatak da
17 odem tamo i napravim procjenu situacije. I to je svakako bilo na Tužilaštvu
18 da odluči da li treba otvarati istragu o tim događajima ili ne.

19 P: A ko je na kraju donio tu odluku da treba da se otvori istraga?

20 O: Pa, to svakako nisam bio ja. To je bila odgovornost tužioca.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Nisam čuo da se žale prevodioci, ali
22 sam siguran da kada Vi pomjerate papire i mikrofoni, to stvara buku koja vrijeđa
23 njihove uši, kao što sada radite. Ako biste bili ljubazni da isključite

24

25

26

27

28

29

30

1 mikrofon kada pomjerate papire ili stalak, jer to zaista ometa prevodioce.

2 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Uradiću to, časni Sude. To jeste malo

3 čudno, ali ću to uraditi.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ako mislite da Vam je zgodnije da

5 sjedite, možete sjesti. Mislim da li će biti lakše jer ste toliko visoki,

6 zbog Vaše veličine?

7 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Uz puno poštovanja, ja bih radije

8 sjedio /?stajao/, ali ako mi Vi dajete instrukcije da sjedim ja ću sjesti.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodinu Ruezu onda ne bi smetala

10 Vaša veličina.

11 G. OSTOJIĆ:[simultani prevod] Da li mogu da nastavim, časni Sude?

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

13 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]

14 P: Gospodine, da li je bilo bilo kakvih ograničenja ili parametara

15 koji su postavljeni u vezi sa Vašom istragom?

16 O: Odgovor bi bio: ne.

17 P: Možete li nam opisati šta... koji je bio obim te istrage

18 prvobitno?

19 O: Da li mi možete preciznije reći šta mislite pod tim obimom

20 istrage?

21 P: Hvala Vam. Ako u bilo kom trenutku ne razumijete moje pitanje,

22 tražite pojašnjenje.

23 Dakle, koje su bile razmjere Vaše prvobitne istrage?

24 O: Razmjere su bile da se obavi istraga o zločinima koji su počinjeni

25 nakon pada enklave Srebrenica.

26 P: Dakle, na osnovu glasina iz štampe, Vi ste zaključili, Vi ste već

27

28

29

30

1 zaključili da su počinjeni zločini i otišli ste da obavite istragu u vezi sa
2 tim zločinima? Da li sam Vas dobro shvatio?

3 O: Da. Pošto su novinari bili u tom području, još mnogi od njih još
4 od početka rata, iako nije bilo dokaza o onome što su oni pisali, pisali su
5 da su svi muškarci koji su nestali svakako već mrtvi.

6 P: A koji je bio prvobitni cilj?

7 O: Pa, prvobitni cilj je bio da pokušamo da saznamo šta se desilo
8 nakon što je vojska bosanskih Srba preuzela enklavu.

9 P: Da li ste i u jednom trenutku vodili istragu u vezi s tim šta se
10 desilo prije nego što je enklava pala?

11 O: Ne, uopšte ne. Ovo nije... to nije bio dio mog, takozvanog,
12 mandata za ovu istragu.

13 P: I to je upravo ono što ja pokušavam bolje da shvatim. Šta je bio
14 mandat i da li je bilo ikakvih ograničenja? Oprostite ako griješim, ali
15 mislim da ste rekli da nije bilo nikakvih ograničenja u odnosu na taj
16 mandat. Ako biste to mogli da pojasnite.

17 O: Da. Mandat je bio, naravno onako kako sam ga ja shvatio, da
18 obavimo istragu o događajima koji su uslijedili nakon pada enklave, i to
19 krivičnim događajima, zločinima, a nije bilo nikakvih ograničenja u odnosu
20 na okvir tog mandata. Istraga o tome šta se desilo u tom području, između
21 1992. godine i 1995. godine, je bila tema druge dvije odvojene istrage
22 Tužilaštva.

23 P: To mi malo pomaže. Da li je taj mandat dalje sužen i Vi ste vodili
24 istragu o zločinima koje su, navodno, počinili samo Srbi ili ste vodili
25
26
27
28
29
30

1 istragu o zločinima koje je počinila bilo koja strana u sukobu.

2 O: Žrtve ove istrage su bili bosanski Muslimani koji su bili unutar
3 enklave, pa je prema tome ova istraga bila ograničena na žrtve Bošnjake.
4 Bile su druge istrage u toku koje su se bavile aspektima srpskih žrtava u
5 tom području.

6 P: A Vi niste u tome učestvovali; je li tako?

7 O: Nisam u tome učestvovao, ali ako bih naišao na neku informaciju
8 koja bi bila korisna za druge timove, istražne timove, onda sam ono što mi
9 je bilo na raspolaganju davao tim istražnim timovima.

10 P: Hvala Vam. Gospodine, možete li nam reći koliko puta ste išli u
11 Bosnu ili Srebrenicu ili Tuzlu u okviru te istrage, tokom šest godina koje
12 ste radili kao istražitelj na Međunarodnom sudu? Mislim da ste već rekli da
13 je prva posjeta bila 20. jula 1995. godine. Možete li nam to sada hronološki
14 navesti, jer bi to onda pomoglo da ja ograničim svoja pitanja?

15 O: To ću rado uraditi, mada nisam nikada pravio rezime svih tih
16 misija. Ako uzmem 1996. godinu, mogu da kažem da je bila misija u januaru,
17 zatim bio sam na misiji u aprilu, a bila je misija u junu, bila je misija u
18 avgustu i tako bi trebao da idem godinu za godinom. Bilo bi teško reći. Neke
19 su misije trajale nekoliko sedmica, neke su trajale tri sedmice, neke su
20 trajale tri dana. Nemam jedan opšti pregled svega toga, ali to je bilo stalno
21 putovanje tamo i povratak u Hag i odlazak na misiju, u područje misije.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Možete li nam možda pomoći? To ste dobro uradili za 1996. godinu,
2 mislim da ste za 1995. godinu rekli da ste išli 20. jula 1995. godine. Je li
3 to bilo samo jedno putovanje?

4 O: Ne. Tokom svih ovih godina sam pokušavao da obezbijedim da barem
5 tamo stignem 1. aprila u to područje i bilo je mnogo misija. Ja govorim samo
6 o mojim misijama. Bilo je približno pet misija godišnje, ali kada smo
7 formirali tim, onda smo... bi trebalo u stvari dodati misije drugih članova
8 tog tima da bi se stekla predstava, jer je bio veliki broj misija u to
9 područje.

10 P: Da bi bilo jasno, mene interesuju samo istrage koje ste Vi radili.
11 Dakle, misije na koje ste Vi išli, a ne tim.

12 Znam da smo govorili prije neki dan o upotrebi riječi "mi" i "ja".
13 Mene interesuje samo kada ste Vi fizički odlazili u Srebrenicu ili Tuzlu ili
14 slična područja o kojima ste govorili tokom glavnog ispitivanja.

15 O: Da. Da li ima još nešto što treba da dodam na Vaše pitanje?

16 P: Da. Kada je bila Vaša poslednja posjeta? Mi nismo ništa čuli za
17 1997., 1998., 1999., 2000. i 2001., tako da ima još nešto malo što možete da
18 nam kažete, da nam pomognete.

19 O: Pa, to će biti jako teško, jer ako podijelimo tu istragu u
20 nekoliko dijelova, prvi korak je bilo da se obave intervjui da bi se
21 rekonstruisali događaji. I to je bila glavna tema misija 1996., 1997.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 i 1998., kada je riječ o intervjuima sa žrtvama. Ali to se nastavilo i do
2 kraja u manjem stepenu.

3 1996. je takođe bila godina kada je postojala potreba da se pronađu i
4 obrade sva mjesta zločina, tako da je to urađeno tokom godina 1996. i 1997.

5 Zatim, postojala je takođe potreba da se identifikuje lokaliteti
6 glavnih masovnih grobnica i kasnije sekundarnih masovnih grobnica, i to je
7 rađeno tokom godina 1997., 1998. i 1999..

8 Takođe je bilo potrebno da se na misiji provjere neki aspekti u vezi
9 sa suđenjima.

10 Takođe, proces intervjuisanja oficira, bosanskih Srba, i to je počelo
11 1999. godine, nastavilo se 2000. godine. I iz toga je proizašao jedan broj
12 misija.

13 Takođe je bilo potrebno da se uputi nekoliko misija sa kojima se
14 mislim počelo 1998. godine, kada smo počeli da se pripremamo za operaciju
15 pretresa i pljenidbe automatskog oružja u Bratuncu i Bratunačko-zvorničkoj
16 brigadi i da obrađujemo sav taj materijal. Iz toga su proizišle misije 1998.
17 i 1999. godine.

18 Tako da, osim ako bih Vam dao svoj registrator kojeg mi nazivamo
19 finansijskim registratorom za potrebe administracije, zaista bi mi bilo
20 teško da sada na pamet rekonstruišem sve te misije.

21 P: Hvala, gospodine Ruez. Mislim da sam čuo da ste rekli juče da ste
22 se prošle godine vratili u to područje. Da li ste se vraćali u to područje
23 nakon što ste napustili Tužilaštvo, nakon što više niste radili za
24 Tužilaštvo?

25 O: Jesam.

26 P: A možete li nam reći, od 7. aprila 2001. godine do prošle godine,
27
28
29
30

1 koliko često ste išli natrag u područje?

2 O: Da. Prvi put sam se vratio u julu/avgustu 2001. godine, kada sam
3 išao u pratnji jednog tima novinara, dvojice novinara u stvari, da bih
4 ispunio svoje obećanje koje sam njima dao u ime Tužilaštva prije nego što
5 sam napustio svoj posao.

6 Zatim sam se vratio 2005. godine. Prvo, da bih održao *briefing* u
7 Srebrenici na zahtjev *Outreach* programa Međunarodnog suda. I takođe sam se
8 vratio tog istog ljeta sa francuskim novinarom koji je bio zainteresovan za
9 tu temu.

10 P: I to je ukupan broj Vaših posjeta, dakle Vašeg vraćanja tamo?

11 O: Koliko se sjećam, da.

12 P: Hvala. Da li se slažete da kao istražitelj, da bi ste održali svoj
13 integritet i reputaciju istrage, kao i zakletvu koju ste dali kada ste
14 preuzeli svoj posao, morate da obavite objektivnu, potpunu i sveobuhvatnu
15 istragu o događajima; je li tako?

16 O: Da, tako je.

17 P: Jer ponekad ne shvatamo značenje određenih riječi, pa Vas molim da
18 nam objasnite kakvo je Vaše mišljenje nekih definicija. Na primjer, riječi
19 "objektivno".

20 O: Da, ja shvatam Vašu poentu. Objektivno je suprotno od pristrasno.

21 P: Da samo vidim da govorimo o istim stvarima. Ja se slažem, naravno,
22 ima i drugih definicija. A kada je riječ o "istrazi", da li to znači da se
23 potvrde, potkrijepe, određeni dokazi ili da se ispituju bez pristrasnosti
24 određeni dokazi, dakle da se prikupe svi dokazi, dobri i loši, negativni ili
25 pozitivni, prije nego što se dođe do bilo kakvog zaključka o određenom pitanju?

26

27

28

29

30

1 O: Vi ste to rekli u boljem obliku nego što bih ja to ikada mogao. Ja
2 podržavam Vaše riječi.

3 P: Gospodine, Vi ste zaista vrlo skromni, jer to nisu moje riječi.
4 Ako se sjećate, Vi ste u prethodnim iskazima koristili te iste riječi i Vi
5 ste rekli da je prvi prioritet svake istrage da se potvrde priče o tome da
6 je bilo zlostavljanja i zvjerstava; je li tačno?

7 O: Da se potvrde ili da se negiraju, zavisi od situacije. Da se
8 procjeni situacija.

9 P: A drugi prioritet je bio da se ekshumiraju grobnice i da se dobiju
10 fizički dokazi; je li tako?

11 O: Apsolutno tačno.

12 P: A treći bi bio da se utvrdi ko je odgovoran i ko je krivično
13 odgovoran za ta zvjerstva i zločine?

14 O: Potpuno tačno. To su tri koraka istrage.

15 P: Kad ste sada rekli "potvrdi ili negira", šta ste s time mislili?

16 O: Što sam mislio? Recimo, daću Vam primjer jedan: svjedok dobije
17 zahtjev da se vodi razgovor s njim na temelju sažetka informacija koje smo
18 dobili, bilo od AID-a ili od Komisije za ratne zločine. Dakle, na temelju
19 izjave od tog svjedoka, mi bismo pokušavali potvrditi informacije koje je on
20 dobio, pronalaženjem forenzičkih dokaza koji povezuju se s onim što je on
21 rekao, ili ako bismo našli neke nedosljednosti ili neke druge razloge zbog
22 kojeg ne bismo vjerovali svjedoku, mi bismo takve informacije odbacivali jer
23 bismo smatrali da je dakle se radi o svjedoku kojem se ne može vjerovati.
24 Dakle, istraživali bismo da vidimo da li nešto jeste ili nije, neki svjedok
25 da li ga se može... imati pouzdanje u njega.

26

27

28

29

30

1 P: Ja nisam istražitelj, ali da li bi se moglo reći da kao
2 istražitelj, vođa tima, kada se ide na razgovor sa potencijalnim svjedocima,
3 da zapravo morate odbaciti to i da nije potrebno potvrđivati ili odbacivati
4 nečiji iskaz?

5 O: Cijela jedna piramida prioriteta postoji. Ako treba... ako je
6 moguće sve provjeriti, onda se može... mora sve provjeriti, ali zbog tih...
7 te piramide prioriteta, neke stvari se moraju staviti na stranu, što smo i
8 radili.

9 P: Kakva je to piramida? Nisam sasvim siguran o čemu se radi.

10 O: Recimo, ako nam je neki svjedok prijavio da postoji lokacija na
11 kojoj je on vidio da su tri osobe tamo bile strijeljane, ali mi isto tako
12 moramo ići na neku drugu lokaciju, da je tamo, recimo, ubijeno stotine
13 ljudi, mi ćemo otići... dat ćemo prioritet onoj situaciji gdje se radi o
14 stotinu mrtvih, a ne na lokaciju gdje ćemo možda naći tri tijela. Nažalost,
15 to su bili prioriteti i mi smo tu morali donositi odluku.

16 P: Nisam Vas tražio da mi date primjer. Rekli ste "piramida" koju bi
17 ste koristili da potvrdite izjave svjedoka. Da li biste na primjer tražili
18 druge svjedoke da potvrde iskaz? Da li biste izlazili na teren da forenzički
19 potkrijepite ono što je rekao?

20 O: Da.

21 P: Pričajte mi još o toj piramidi.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, upravo ste sada to rekli. Radili smo ne samo one stvari koje
2 smo morali i koje smo mogli napraviti, ali kronologija, to jest kako da
3 nešto... kojim redom da nešto napravimo, to je bilo zasnovano na težini
4 tvrdnji ili ozbiljnosti tvrdnji koje je iznio svjedok.

5 P: Što se tiče ovog prvog prioriteta, ja sam tu rekao... uvrstio kao
6 kategoriju "potvrditi priče". E sad, ne bih želio potpuno čitati Vaš iskaz
7 iz drugih predmeta, ali u predmetu *Blagojević*, u redovima od 23 do 25, ste
8 rekli:

9 "Prvi prioritet je bio da se intervjuiraju svjedoci i da se
10 identificiraju eventualna mjesta zločina, kako bi se to moglo analizirati,
11 da se potkrijepe njihove izjave."

12 Da li se sjećate da ste to rekli?

13 O: Da, potvrđujem sve što sam rekao. Ono što ne potvrđujem je ovo
14 kako ste Vi kategorizirali ovaj prvi korak. Nisam sasvim zadovoljan riječju
15 "priče". Mislim da se radi o iskazima. Ja ovaj period zovem periodom
16 rekonstrukcije događaja.

17 P: Uz sve dužno poštovanje, ja stvarno nisam imao namjeru da pogrešno
18 prikažem što ste rekli. Dakle, možemo reći "potvrde ili rekonstruiraju
19 događaje". Da li je to u redu?

20 O: Da.

21 P: Da li se sjećate da ste u predmetu *Blagojević* sucu Veselenku rekli
22 da je Vaš prioritet, Vaš prvi prioritet, bio da potvrdite izjave raznih
23 potencijalnih svjedoka?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: To jeste bio najviši prioritet, imajući na umu što smo znali o
2 čemu se tu radilo. Uglavnom se radilo o izjavama ljudi koji su preživjeli
3 masovna pogubljenja. Dakle, to je bio naš najviši prioritet.

4 P: Da li znate koja je razlika između riječi "istražiti" i riječi
5 "potvrditi"?

6 O: Da, razumijem na šta ciljate. Meni je to... meni to znači isto.
7 Ako bi nešto što pronađemo, što utvrdimo, ako to potvrđuje stvari, to je dio
8 istrage; ako ne potvrdi, to je također dio istrage. Kad kažem "potrebno je
9 potvrditi", znači ili potvrditi ili pronaći elemente koji ukazuju da treba
10 odbaciti njegove tvrdnje, tvrdnje svjedoka.

11 P: Da li ste imali registrator, DVD, mehanizam na temelju kojeg biste
12 mogli, ovako na prvu ruku, reći koji su svjedoci mogli biti odbacivani, koji
13 nisu bili vjerodostojni? Jer ja sam primijetio da, prema izjavama svjedoka,
14 nema utiska istražitelja navedeno o tome šta oni misle o svjedoku.

15 O: Odgovor je jednostavan: glavni cilj istrage je da se dokazni
16 materijal predoči u sudnici. U sudnici se pokazuju informacije koje su
17 rezultat raznih tragova koje smo slijedili i koje smatramo da smo uspjeli
18 potvrditi. Mi ne prikazujemo, predočavamo, Vijeću ćorsokake u koje smo ušli,
19 niti pogrešne tragove. Ne, mi to ne prikazujemo. Ne radimo takav spisak.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodina Haynes, vidim da ste
21 ustali. Ima li neki problem?

22 G. HAYNES: [simultani prevod] Časni Sude, mi sada imamo problema sa
23
24
25
26
27
28
29
30

1 zapisnikom. Svima je stao.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vidim da jedan od tehničara radi na
3 tome. Mi ćemo, naravno, stati ako je neophodno, jer je naravno neophodno da
4 svi možete pratiti o čemu se radi.

5 Zamolit ću da pitate tehničara da li pet minuta pauze... Ja se
6 izvinjavam, gospodine Ostojiću, ali ovo je važno za sve.

7 Da li je sada problem riješen ili nije?

8 Pođimo na pauzu od pet minuta, ako je potrebno i duže, Mi ćemo biti
9 tu vani i pričekat ćemo. Ja se izvinjavam. Ako Vaše kolege ne mogu pratiti
10 transkript, onda to jednostavno nije situacija kakvoj treba težiti. Hvala
11 Vam.

12 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

13 ... Početak pauze u 16.46h

14 ... Sjednica nastavljena u 17.02h

15 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

16 Izvolite sjesti.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Rečeno mi je da je sve sada
18 kako treba. Samo da vidim kod mene. Mislim da radi.

19 Da li neki iz timova Obrane ima problema?

20 G. HAYNES: [simultani prevod] Možemo pratiti postupak. Neke druge
21 stvari neće biti dostupne ostatak dana, ali šta se može.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Kao na primjer? Anotacija?

23 G. HAYNES: [simultani prevod] Pa zatim označavanje.

24 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi to svakako možemo napraviti.

25

26

27

28

29

30

1 Aha, razumijem, dobro. U redu, u redu. Idemo dalje. Ja sam siguran da
2 ćete Vi nekako moći pratiti šta se govori i bilježiti reference za kasnije.

3 Izvolite, gospodine Ostojiću, i oprostite na prekidu.

4 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Hvala.

5 P: Gospodine Ruez, prije pauze smo razgovarali o nekoliko koncepata.
6 Dakle, ja nisam istražitelj, ali svrha istrage je da se u sudnici iznese
7 istina. Da li se slažete?

8 O: To je potpuno tačno.

9 P: Na strani 44, redovi 15 do 18, prije same pauze ste rekli:

10 "Cilj istrage je da se u sudnici predoče dokaze. U sudnici mi
11 predočavamo informacije koje su rezultat tragova koje smo pratili i koje mi,
12 Tužilaštvo, smatramo da su pozitivni."

13 Da li se sjećate da ste to rekli?

14 O: Da.

15 P: Kad kažete mi... kada kažete "Tužilaštvo smatra da je pozitivno",
16 da li nam želite time reći da iznosite one dokaze koji su pozitivni za
17 ostvarivanje Vašeg konačnog cilja, naime osuđujuće presude?

18 O: Kad kažem "pozitivno", znači da je ta situacija koju predočavamo,
19 da je to istina. Razlog zbog kojeg Tužilaštvo odluči predočiti to je što je

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 to istinito i zato se to predočava Sudu.

2 P: To je od koristi. Recite da li znate za forenzički i
3 psihijatrijski termin "potvrдна predrasuda" ili "pristrasnost"?

4 O: Nisam. Ne mogu to komentirati.

5 P: Da li ste ikada čuli da se te riječi koristi kada se govori o
6 istražiteljima, policajcima koji su istraživali zločine kada se radi bilo o
7 istražiteljima i tužiocima? Zašto se smijete? Nešto je smiješno?

8 O: Mislim da znam šta želite saznati od mene. Da, znam za taj termin.

9 P: Da budemo sigurni, molim Vas recite šta je dakle taj "potvrдна
10 pristrasnost"?

11 O: Ako je recimo neko potpuno ili toliko siguran da je neko kriv da
12 će on potpuno odbacivati sve što je suprotno toj njegovoj opsesiji koju ima.
13 Da li je to dobar odgovor?

14 P: Nadam se da ćemo čuti nekoga ko ima više ekspertize, ko je veći
15 stručnjak u tome, ali ako je to Vaš odgovor, ja ga prihvaćam.

16 Dakle, Vi ste danas ranije rekli, dok sam Vas ja ispitivao, da ste
17 isprva dobili te podatke, to jest glasine, od novinara, jer su oni bili na
18 mjestu zločina, dakle u Srebrenici ili Tuzli; je li tako?

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne. Moram Vas prekinuti. On to nije
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 tako rekao. Novinski izvještaj o kojem je on govorio tokom svog iskaza ticao
2 se samo toga da su neki ljudi... da se nije znalo gdje je bilo i da su
3 novinari zaključili iz toga da su ti ljudi ubijeni. Tako je to svjedok
4 opisao.

5 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ja... ja se slažem s Vama. To nije ono
6 čime sam se ja htio baviti.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo znači tako je on ranije rekao.

8 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala Vam, časni Sude.

9 P: Dakle, čuli ste šta je rekao predsjedavajući. I kada ste spomenuli
10 novinare, mislili ste na općenito njihove izvještaje?

11 O: Da.

12 P: Da li su to izvještaji bili novinara koji su bili na licu mjesta
13 za vrijeme događaja u julu 1995. godine?

14 O: Sve se to moglo vidjeti u uredu za tisak, kada se gledao cijeli
15 taj registrator pun članaka koji su bili objavljeni krajem jula 1995. To
16 nije bilo na moju odluku nego na temelju odluke Tužilaštva i glavnog tužioca
17 da se istražitelji pošalju na lice mjesta, kako bi se procijenila situacija.
18 Morat ćete sami provjeriti tko je napisao te članke i njih ispitivati. Ali
19 koliko ja znam, ljudi sa kojima sam ja razgovarao su bili ljudi koji su
20 cijeli niz godina radili u tom području.

21 P: Ti ljudi koje pominjete, da li su to novinari?

22 O: Da, tako je.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Mene ne interesuju toliko članci, već metodologija, proces. Vi ste
2 bili vodeći istražitelj u Srebrenici.

3 SUDIJA KWON: [simultani prevod] I jednog i drugog molimo da uspore.

4 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ja se izvinjavam. Pauza mi je dala
5 dodatnu energiju. Pokušat ću da održim tempo i da slijedim Vaše uputstvo.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ako Vam u bilo kom trenutku bude
7 trebalo još pauza, samo nam recite, gospodine Ostojić.

8 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] U redu.

9 P: Gospodine Ruez, da li ste razumjeli moje pitanje?

10 O: Da.

11 P: Dakle, novinari i novinski izvještaji su ono što je primilo
12 Tužilaštvo i što je pokrenulo istragu o Srebreničkoj enklavi nakon pada
13 enklave. To je Vaš iskaz; je li tako?

14 O: Tako je.

15 P: Radili ste za Tužilaštvo Međunarodnog suda u okviru mandata
16 Ujedinjenih nacija; je li tako?

17 O: Tako je.

18 P: A da li je istovremeno tačno da je osoblje Ujedinjenih nacija bilo
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 stacionirano u Srebrenici i u tom području koje ste Vi opisali, tokom tog
2 perioda nakon pada Srebrenice 1995. godine?

3 O: Da, bili su.

4 P: Pa, kao istražitelj koji je želio da obavi potpun, sveobuhvatan i
5 objektivan posao, zar ne bi bilo mudrije da ste razgovarali sa tim osobljem
6 Ujedinjenih nacija, a ne slijedili ono što su napisali novinari koji su bili
7 na terenu?

8 O: Ima nekoliko koraka u mom odgovoru. Prvo, mi nismo slijedili ono
9 što su pisali novinari koji su bili na licu mjesta, jer lice mjesta je bila
10 Tuzla, a ne područje gdje je došlo do ovih događaja. Mi smo vodili svoju
11 istragu i svaki put kada bi u novinskom članku bio pomenut potencijalni
12 svjedok, mi bismo se sistematski obratili tom svjedoku da bi smo provjerili
13 informacije koje nam je dostavila štampa. To je moj prvi komentar. Bila je
14 još jedna stvar u Vašem pitanju?

15 Personal UN-a, koji ste pominjali, otišao je iz tog područja preko
16 Beograda i onda direktno sletio u Holandiju. Intervjui sa tim osobama su
17 bili tema intervjuja koji su trajali najmanje godinu dana i odvijali su se s
18 pauzama. Dakle, pokriven je i taj aspekt. A na pitanje da bi bilo mudrije da
19 smo počeli s tim, ja bih rekao: ne. Najmudriji pristup je bio da se prvo
20 identifikuju ključni svjedoci koji su još uvijek služili u vojsci. Pošto je
21 rat i dalje bio u toku, mi smo se... bili zabrinuti da bi njih mogli poslati
22 na liniju fronta i da bi smo mi kasnije mogli da izgubimo jednog vrijednog
23 svjedoka za Tužilaštvo. I mi smo za to bili zabrinuti.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: U redu, hvala. Dozvolite da Vas pitam, da li ste Vi i u jednom
2 trenutku Vaše istrage pokušali da dobijete izvještaje osoblja Ujedinjenih
3 nacija, tokom Vaše prvobitne misije ili kasnijih misija u tom područje?

4 O: Jesmo dobili svu dokumentaciju, ne samo izvještaje koje su
5 sačinili vojnici Ujedinjenih nacija i uputili UN-u, već i izvještaje koje su
6 slali svojim vlastitim Ministarstvima odbrane. I takođe smo dobili sve
7 izvještaje o situaciji vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija. Tako da smo mi
8 zaista dobili sav taj materijal.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, gospodine Ostojić.
10 Ponovo Vam se izvinjavam. Izgleda da imao probleme. Ja sam prije par
11 trenutaka otkrio da sam izgubio vezu. Pokušao sam ponovo da uspostavim vezu
12 i dobio sam je, a sad sam opet izgubio vezu i sad sam ponovo uspostavio.
13 Sutkinja Prost je potpuno izgubila vezu.

14 Da li timovi Odbrane imaju? I Vi imate probleme?

15 Moj je sad u redu.

16 U redu. Ako možemo nastaviti. Pokušaćemo da se koncentrišemo na ono
17 što se pojavljuje na ekranu. Trebalo bi da imate transkript barem na jednom
18 monitoru, ako ne na drugom. Da li je to tačno?

19 U redu, da nastavimo. Ako ponovo naiđemo na probleme, pokušaćemo
20 nešto da u vezi s tim uradimo, a da se ne zaustavljamo ponovo, jer inače će
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 se gospodin Ostojić vratiti sa još energije i poslije toga to više neće biti
2 zabavno.

3 Gospodine Ostojić, izvolite.

4 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]

5 P: Gospodine Ruez, možete li odgovoriti na moje pitanje: kada?
6 Govorili smo o dosjeima Ujedinjenih nacija. Kada ste dobili te dosjee?

7 O: Pa, u nekoliko navrata. Kada smo dobili prve, to su bili
8 izvještaji o situacijama koje su napravili... izvještaj o situaciji koji su
9 napravili vojni posmatrači Ujedinjenih nacija i mislim da je to bilo tokom
10 ljeta 1995. godine. A onda je bio jedan duži proces sa holandskom vojskom.
11 To je trajalo duže vremena i na kraju su ispunjeni naši zahtjevi.

12 P: Nisam shvatio šta to znači "ispunjeni su zahtjevi čim su
13 postavljeni". Odmah ili je to potrajalo?

14 O: Pa, to znači, kada su podneseni zahtjevi, oni su ispunjeni. Ali
15 oni nisu podneseni odmah jer to je bio jedan proces koji je bio prekinut
16 nekoliko puta. Na primjer, jedan prekid je bio 1996. godine, jer Tužilaštvo
17 nije više imalo para i nije moglo da plati više misija za istražitelje. Tako
18 da je jedna istraga obavljena u Assenu, u Holandiji, i onda je ta misija
19 opozvana. To su stvari koje su se dešavale tokom istraga u Međunarodnom
20 sudu.

21 P: Hvala Vam. Možete li nam dati datume kada je to završeno, koje
22 godine? Da li je to bilo 1999., 1998.?

23 O: Pa, mislim da je u cijelosti završeno 1998.

24 P: Početkom ili krajem 1998? Da li to znate?

25 O: Pa, možda je i kraj 1997.

26 P: Dakle, kraj 1997., početak 1998?

27

28

29

30

1 O: Da,

2 P: A, kada je riječ o Bratunačkoj brigadi, kada ste Vi kao vodeći
3 istražitelj tima za Srebrenicu tražili dokumentaciju iz Bratunačke brigade?

4 O: Ja sam siguran da Vi imate vrlo precizan datum pljenidbe.

5 P: Dozvolite da obnovim Vaše sjećanje, ako mogu, i onda možemo da
6 idemo dalje.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, nastavite.

8 GOSPODIN OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala Vam lijepo.

9 P: Mislim da je to bilo približno decembra 1998. godine, kada je bio
10 prvi zahtjev za pljenidbu u Bratunačkoj brigadi; je li tako?

11 O: Tako je. I jedan u Zvorniku.

12 P: Moje slijedeće pitanje: kada je riječ o Zvorničkoj brigadi, to je
13 urađeno simultano 1998. godine?

14 O: Da.

15 P: Približno....

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ponovo, gospodine Ostojić, gospodine
17 Ruez, molim Vas usporite i napravite pauzu između pitanja i odgovora.

18 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ponovo se izvinjavam.

19 P: Recite mi, koji su to datumi kada ste Vi kao vodeći istražitelj
20 prvobitno zatražili i dobili dokumentaciju Drinskog korpusa?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ta dokumentacija je dobijena u dva različita navrata. Jedan dio
2 archive je zaplijenjen tokom pretresa kojeg ste pominjali, a drugi dio
3 archive, barem dio tog drugog dijela, Tužilaštvo je dobilo nakon mog odlaska
4 2001. godine.

5 P: A kartoni vojnika...

6 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Gospodine Ostojić, molim Vas ponovite
7 pitanje. Mikrofon je bio isključen.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vaš je mikrofon bio isključen.
9 Prevodioci Vas nisu čuli.

10 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]

11 P: Recite, kada je Tužilaštvo, odnosno Vi kao istražitelj, kada ste
12 tražili vojne kartone vojnika u VRS-u?

13 O: Ne sjećam se da smo podnijeli takav zahtjev. Dosijei o kojima sam
14 ja govorio su zaplijenjeni, nisu dobijeni na osnovu zahtjeva.

15 P: Recite mi, ako možete, da li ste Vi zaplijenili tu dokumentaciju o
16 vojnicima u VRS-u prilikom pljenidbe?

17 O: Da, vojne dosijee, zatim kadrovske kartone vojnika, sve je to
18 zaplijenjeno u štabu Bratunačke brigade i takođe u štabu Zvorničke brigade,
19 koliko se ja sjećam.

20 P: A u Glavnom štabu? Da li se to također... da li su se tu također
21 nalazili kartoni, odnosno kadrovska dokumentacija Bratunačke i Zvorničke brigade?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Mislim da to nije bio dio tih arhiva.

2 P: A kada ste tražili takva dokumenta, ako ste ih uopšte tražili?

3 O: Ne sjećam se da li je podnesen takav zahtjev. Mislim da je to
4 vjerovatno učinjeno 2001. godine ili 2000. godine ili vjerovatno u godini
5 nakon moga odlaska.

6 P: Da se vratimo na ono da treba biti, obaviti potpunu, sveobuhvatnu
7 i objektivnu istragu. Kada ste prvi put dobili vojnu dokumentaciju vojske
8 Bosne i Hercegovine, koja se odnosila na konkretne događaje koji su
9 rezultirali u Srebrenici 1995. godine.?

10 O: Ne znam ni za kakva dokumenta koja bi pokazala kakav je bio stav
11 bosanske vojske, Armije Bosne i Hercegovine, o tim događajima. Jedini...
12 odnosno vojske bosanskih Srba o tim događajima. Jedini dokument za koji ja
13 znam je dokument koji je sastavila Vlada Republike Srpske i mislim da je to
14 bilo datum iz 2001. godine. I tu Republika Srpska...

15 P: Doći ćemo do toga. Ja sam htio da Vas prekinem čim ste krenuli. Ja
16 sam pogriješio kada sam upotrijebio izraz "pogled na to" ili "stav". To ne
17 mora da znači pogled ili stav. Ono što je mene zanimalo je: kada ste
18 Tužilaštvo i Vi kao istražitelj tražili i zaplijenili dokumenta Armije Bosne
19 i Hercegovine u vezi sa događajima koji su se razvijali od 11. jula do 17.
20 jula 1995. godine? A onda ćemo preći na druga pitanja kasnije.

21 O: Nisam shvatio da govorite o Armiji Bosne i Hercegovine. Ja sam
22 mislio o drugoj vojsci.

23 Ponovo, u svrhu ove istrage, ja nisam bio odmah zainteresovan za ono
24 što se desilo 1995., od 1992. do 1995., tako da nisam tražio dokumenta o tom

25

26

27

28

29

30

1 vremenskom periodu na obe strane. To nije bila tema moje istrage.

2 P: To sam čuo i shvatio i ranije i sada. A ono što ja tražim i
3 ograničio sam svoja pitanja taj period je: dokumenta iz perioda od 11. do
4 17. jula 1995. godine. Dakle, u odnosu na taj period, da li ste Vi
5 zaplijenili ili tražili dokumenta od Armije Bosne i Hercegovine? Dokumenta
6 koja su mogli da imaju o vojnicima u Armiji Bosne i Hercegovine, koji su
7 bili u enklavi ili u blizini enklave. Da li ste tražili takva dokumenta
8 uopšte?

9 O: Sada Vas bolje razumijem. Da, to je traženo prvog dana kada smo
10 stigli. Ono što smo dobijali u prvobitnoj fazi, i to je u svakom slučaju ono
11 što smo dobili, su rezime i *debriefinga*, odnosno informativnih sastanaka koje
12 je obavila policija i vojska. Policija je obrađivala civile izbjeglice, a
13 vojska svoje vlastite ljude, i mi smo dobili rezimee tih informacija.

14 P: Mislim da ste Vi prethodni dan rekli da ste Vi kao istražitelj
15 tražili "ključne" svjedoke. Je li to tačno?

16 O: Da. To je apsolutno tačno.

17 P: Šta to znači?

18 O: To znači da kada pregledamo nekoliko stotina rezimiranih...
19 rezimea izjava, kojima smo imali pristup, mi smo ih onda podijelili u
20 nekoliko grupa. Jedna grupa su bili svjedoci događaja koji su se desili
21 tokom "evakuacije/deportacije". Zatim, druga grupa su bili svjedoci koji su
22 mogli govoriti o događajima u Potočarima. Treća grupa su bili svjedoci koje
23 smo mi nazvali "onima koji su išli kroz šumu", koji su pješačili kroz šumu.

24

25

26

27

28

29

30

1 I posljednja i najmanja grupa su svjedoci koji su tvrdili da su preživjeli
2 masovna pogubljenja.

3 Dakle, da odgovorim na Vaše pitanje, ljudi koje smo mi nazivali
4 "ključnim" svjedocima bili su fokusna grupa ljudi koji su izgleda imali
5 *prima facie* važnu informaciju koju su mogli da nam prenesu.

6 P: Objasnite nam, ako možete, kako ste došli do tih ključnih svjedoka
7 koji su imali važne informacije da Vam objasne? Da li ih je neko do Vas
8 doveo? Da li ste Vi na primjer stavili, nemam drugih primjera, ali stavili
9 recimo oglas u novine tražeći takve ljude? Kako ste uopšte došli do njih?

10 O: Već sam govorio o tom aspektu, ali ću to ponoviti. Naši izvori
11 informacija u ljeto 1995. godine bili su: jedan su bili rezime izjava koje
12 je uzeo AID. Pod dva, izjave koje je uzelo osoblje UN-a, ali njih nije bilo
13 mnogo. Tri, izjave koje je uzela Komisija za ratne zločine. Četiri, dijelili
14 smo upitnik među izbjeglicama u izbjegličkim logorima, upitnik koji je
15 pripremilo Tužilaštvo. I konačno, posljednji izvor informacija bili su
16 novinari koji su bili u Tuzli u to vrijeme.

17 P: Hvala. Još samo malo pa ćemo preći na neke druge teme.
18 Profesionalno, kada ste nam govorili prije nekoliko dana da postoji proces
19 za istraživanje svjedoka, ja sad to skraćujem, a Vi me ispravite, rekli ste
20 da je proces ovakav: jedan istražitelj, po Vašim riječima, nije istraživao
21 više od jednog svjedoka preživjelog sa istog masakra, iz istog događaja.

22 O: Da, to je tačno.

23 P: Zbog čega je to tako?
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Kako bi se izbjeglo ono što ste maloprije naveli, onaj
2 psihijatrijski termin koji ste mi... ne mogu se sada sjetiti.
3 P: Podsjetit ću Vas kasnije.
4 O: Dakle, upravo je jednostavna situacija: da bi se izbjeglo to da
5 čovjek bude pod utjecajem informacija koje je dobio od jednog svjedoka i
6 onda pod utjecajem tih informacija da bude problema kad ispituje sljedećeg
7 svjedoka.
8 P: Kako bi se održao integritet same istrage; je li tako?
9 O: Upravo tako.
10 P: A to je neophodno kako bi se mogla održati razina objektivnosti?
11 O: Upravo tako.
12 P: Da ste to radili sa recimo dva svjedoka, to bi nužno bilo
13 pristrano.
14 O: Pa, ne neophodno. Pasti pod utjecaj i imati pristrasan sud, to
15 ovisi od čovjeka do čovjeka. Neki su ljudi tome skloni, a neki nisu. Morate
16 shvatiti da ja sebe ne doživljavam kao osobu koja lako stiče predrasude.
17 P: Razumijem. Da se koristimo Vašom onda definicijom, kako bi se
18 izbjeglo da se bude pod utjecajem informacija koje su dobivene od jednog
19 svjedoka. Je li tako?
20 O: Tako je.
21 P: Vi ste prije nekoliko dana, ne znam kako da to drugačije...
22 nazvao, jedan spisak svjedoka i opisa i njihove 65ter brojeve, ne znam kako
23
24
25
26
27
28
29
30

1 drukčije nego taj jedan šalabahter. To Vam je u desnom džepu bilo.

2 O: Da, to je ono isto što ste Vi dobili od Tužilaštva, zar ne?

3 P: Pa, ne sporim to. Mi smo to dobili i mi smo zahvalni. Da li to

4 imate još uvijek?

5 O: Da, da. To je sa mnom.

6 P: Možemo li sada pogledati taj dokument?

7 O: Naravno.

8 P: U redu, hvala. Moj kolega iz Tužilaštva, mi smo se suglasili da

9 nećemo koristiti imena tih pojedinaca, nego samo *ter* brojeve. Samo želim Vas

10 podsjetiti na tu situaciju. Dakle, ako bih Vam ja rekao da ste Vi

11 razgovarali sa svjedokom 65ter broj 41, šta je pod "opis"?

12 O: Preživjeli iz Orahovca.

13 P: Broj 38 pod 65ter, mislim da je to bio svjedok PW-101... ne, 110.

14 Hvala.

15 O: Da, preživjeli iz Orahovca.

16 P: Ovaj posljednji koji nema 65ter broj?

17 O: Da.

18 P: On je također preživjeli iz Orahovca; je li tako?

19 O: Da.

20 P: Da li se sjećate sada, jeste li razgovarali sa ta tri preživjela

21 iz Orahovca?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Iz Orahovca su preživjele četiri osobe. I još jedan...

2 P: On je gore na vrhu. Nemamo njegovu izjavu, ali ćemo i do toga

3 doći.

4 O: Ja mislim da je taj nedavno umro. Možda mi to Tužilaštvo može

5 potvrditi.

6 P: Uz sve dužno poštovanje, ali gospodin McCloskey tu ne svjedoči.

7 Ako se ne sjećate, recite da se ne sjećate. U svakom slučaju, vidjet ćemo

8 šta je. Sve ćemo mi to popuniti. A ako se nečeg sjećate, recite nam.

9 O: Da, četiri preživjela iz Orahovca. Ja mislim da sam razgovarao sa

10 dvojicom, možda čak i sa trojicom. Imate njihova imena na izjavama.

11 P: Da, imam. Ja tvrdim da ste Vi razgovarali sa sva tri preživjela iz

12 Orahovca. I da li se sjećate jeste li razgovarali sa svom trojicom?

13 O: Ne sjećam se, ali je prilično moguće.

14 P: Svjedok PW-110, s njim ste barem dva put razgovarali, 20. avgusta

15 1996. godine...

16 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ako mogu to uvesti u zapisnik, časni

17 Sude.

18 P: ... i 13. juna 1999. Svjedok 41, on... Vi ste svjedočili 24.

19 januara 1996. I svjedok koji nema 65ter broj, koji je posljednji na spisku

20 ako se ne varam. Da li je posljednji na spisku?

21 O: Da.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: S njim ste vodili razgovor 10. avgusta 1995. i 7. jula 1996. Da li
2 to vidite?

3 O: Da.

4 P: Dajte mi onda da shvatim. Ono što ste ranije rekli da je za
5 temeljitu, potpunu i objektivnu istragu, potrebno izbjeći razgovaranje sa
6 istim svjedocima sa istog potencijalnog masakra, jer bi to, kako ste rekli,
7 moglo... Šta ste Vi rekli?

8 O: Utjecati.

9 P: Da, utjecati i možda kompromitirati integritet same istrage.
10 Možete li mi pomiriti te dvije različite, suprotstavljene tvrdnje?

11 O: Mogu. Dva su razloga. Prva stvar je, tokom ljeta 1995., kao što
12 sam rekao, nije nas bilo jako puno. Zapravo, isprva sam bio sâm. Na početku
13 avgusta, nakon povratka... nakon što sam skočio do Haga i nazad, imao sam
14 još jednog istražitelja da mi pomaže u tome. A u neko vrijeme, negdje oko
15 10. avgusta, došao je i još jedan pomoćnik u to područje. Nije samo tako
16 bilo. Ima još nešto.

17 Po povratku u to područje nakon tog ljeta, nitko nije tamo vodio
18 istragu, to jest nitko nije provodio istragu osim mene. Takva je situacija
19 trajala više... skoro više od godinu dana. Je... Prvi istražitelj koji se
20 priključio, tada se on priključio u aprilu 1996., a stalno osoblje je došlo
21 tek krajem 1996.

22 Tako da, kada kažem da je bolje ne razgovarati sa ljudima, i to da
23 razgovor sa ljudima iz iste situacije ne vodi jedna te ista osoba, to
24 naravno sve ovisi i o mogućnostima da se tako uradi. Nažalost, takva
25 situacija nije bila, naročita na početku istrage.

26

27

28

29

30

1 P: I mi imamo problema s budžetom uvijek. Ja Vas razumijem.

2 Odgovorite mi onda na ovo: 1999., s obzirom da ste Vi razgovarali sa
3 jednim svjedokom 1996., zar ne mislite da je bilo bolje da neki drugi
4 istražitelj vodi razgovor? Da se pošalje, dakle, jedan drugi istražitelj
5 1999., koji nije imao takvih problema, naime da je već čuo to, u vrijeme
6 kada niste imali budžetskih ograničenja?

7 O: Pa, ne nužno. Sve ovisi o tome kakva je bila situacija sa
8 kontaktom. Ako je trebalo ponovo stupiti u kontakt sa svjedokom da bi mu se
9 pokazale fotografije ili videosnimke, moje mišljenje je bilo da je bolje da
10 osoba koja je snimala video ili fotografiju, koja je poznavala područje,
11 bude ta koja svjedoku predočava materijale. I vjerojatno je to razlog zbog
12 kojeg sam ja stupio ponovo u kontakt sa jednim ili više njih.

13 P: Recite mi, kako je izgledao proces kojim ste se Vi, kao
14 istražitelj, koristili kako bi ste verificirali informacije koje ste
15 dobivali od svjedoka, bilo ključnih ili drugih?

16 O: To jako u velikoj mjeri ovisi o situaciji. Ali glavna stvar, a
17 posebno tokom ljeta 1995., dok je rat još trajao, bila je mogućnost pristupa
18 teritoriji Republike Srpske. 1995. to nismo imali. To je profunkcioniralo
19 tek 1996. Prva stvar koju smo željeli učiniti bila je da identificiramo
20 lokacije koje nas zanimaju i da se prevezemo do tih lokacija, kako bi smo
21 mogli provjeriti informacije i šta se s njima može učiniti na temelju onoga
22 što ćemo zateći na terenu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Nisam siguran da ste odgovorili na moje pitanje. Razmotrit ću to
2 kasnije, ali idemo dalje.

3 Molim Vas, a ja ću sad malo na razne teme skakati, s obzirom da imate
4 ovaj spisak i ove svjedoke na tom spisku, da li se sjećate svog iskaza iz
5 predmeta *Krstić*, na strani 983 /u engleskom transkriptu: "583"/, 13 do 21, i
6 strani 584, redovi 3 do 6? Tamo ste govorili o školi Vuk Karadžić. Da Vam
7 dam i kontekst. Da Vas prvo pitam ovo:

8 Gospodine, nije li točno da ste Vi i Tužilaštvo, to kolektivno "mi",
9 da niste imali nikog od preživjelih ko je boravio u školi Vuk Karadžić?

10 O: To je točno kada se ne govori o cijelom kompleksu Vuka Karadžića,
11 nego o samoj školi. Nismo imali preživjelih ko je bio u samoj školi.

12 P: A kada govorimo o temeljitosti i potpunosti, Vi ste vjerovatno
13 intervjuisali svjedoka 42 na ovom spisku... i to je spisak po Pravilu 65ter,
14 i Vi ste onda verificirali tu informaciju. Je li tako?

15 O: Svjedok 42.

16 P: 42 po spisku 65ter.

17 O: Rekli ste broj 42?

18 P: Jesam.

19 O: Koliko se ja sjećam, njega su držali u takozvanoj staroj školi,
20 tehničkoj školi.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da budemo precizni, u Bratuncu?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVJEDOK: [simultani prevod] Da, u Bratuncu.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam.

3 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]

4 P: Gospodine, da li je tačno da ste dobili informaciju o školi Vuk
5 Karadžić da je samo jedna prostorija korištena za zatočenike, ako ih tako
6 zovemo, uz puno poštovanje?

7 O: Tokom nekoliko sastanka koje sam ja imao sa gospodinom Miroslavom
8 Deronjićem, on je taj koji je govorio o tim detaljnim informacijama. Nakon
9 što je u početku negirao bilo kakva saznanja o bilo čemu problematičnom što
10 se moglo desiti u njegovom gradu, on je zaista u jednom trenutku u našim
11 odnosima, tokom jednog intervjua, objelodanio da je doista korištena škola
12 Vuk Karadžić. Ali je na kraju tog intervjua malo modifikovao informaciju
13 tako što je bio precizniji i rekao da je korištena samo jedna škola, tačnije
14 jedna učionica.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Ostojić, moramo da
16 napravimo pauzu, bilo sad ili kad je Vama zgodnije.

17 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Šta god Vijeće želi.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vijeće želi sada. Hvala Vam.
19 Dvadeset minuta. Dvadeset minuta. Pokušaćemo da povratimo malo izgubljenog
20 vremena.

21 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

22 ... Početak pauze u 17.45h

23 ... Sjednica nastavljena u 18.12h

24 SUDSKA SLUŽBENICA:[simultani prevod] Ustanite, molim.

25 Izvolite sjesti.

26 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Ostojić.

27 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Zahvaljujem predsjedavajućem.

28 P: Gospodine Ruez, samo radi vremena, da pređemo na jednu drugu temu.
29 Želio bih da razgovaramo o slikama iz zraka koji su...
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak. U stvari, nastavite
2 ovdje... Ovo mi opet ne radi, ali gledat ću na ovom drugom ekranu. *LiveNote*
3 ne funkcioniira, bar moj ne. Spojen jeste, a ne znam šta se zbiva.

4 Izvolite, gospodine Ostojiću.

5 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]

6 P: Htio bih da razgovaramo o fotografijama iz zraka, iz onog
7 registratora od 271 slike.

8 O: U redu.

9 P: Koliko sam ja prebrojao, 36 od 271 fotografije u toj zbirci su
10 zračne fotografije. Je li to točno?

11 O: Ja ih nisam brojao, ali ste sigurno u pravu.

12 P: Kada ste zatražili te fotografije?

13 O: Pa, odgovor mora biti detaljan, jer to nije zahtjev koji je
14 učinjen odjednom. Zahtjevi su bili dio procesa prikupljanja informacija koje
15 mogu potvrditi ili opovrgnuti tvrdnje svjedoka. Tako da smo svaki put kada
16 bismo naišli na neku situaciju gdje smo smatrali da bi fotografija iz zraka
17 bila od koristi za utvrđivanje više pojedinosti o nekom događaju, onda bismo
18 preko američke ambasade dostavili zahtjev. Dakle, za veličinu... za većinu
19 mjesta zločina o kojima govorimo, mi smo otkriće za otkrićem imali. Sve do
20 jednog trenutka, i to je bilo početkom 1997. godine, kada smo pronašli
21 sekundarnu masovnu grobnicu u Zelenom Jadru, što je potvrdila ta zračna
22 fotografija tog područja. To nam je... Ona nam je čak omogućila da pronađemo
23 i više lokacija nego za što smo znali na Zelenom Jadru. I tako da smo sve

24

25

26

27

28

29

30

1 te sekundarne masovne grobnice dobili od... preko tih američkih slika.

2 P: Hvala. Dakle, početkom 1997. To je Vaš odgovor?

3 O: Tog trenutka smo, da tako kažem, na inicijativu onog koji nam je
4 to dostavljao, dobili materijal. Prije toga smo mi zahtijevali konkretne
5 fotografije.

6 P: A na koji način ste to radili? Pismenim putem? Telefonski?
7 Elektronskim putem?

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Moram uložiti prigovor. To se tiče
9 procesa i postupaka kojih se drži...

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li je to neophodno, gospodine
11 Ostojiću?

12 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ja ne želim da se sporimo sad oko
13 toga. Ja zato pitam svjedoka. Ali dobro, idemo dalje, ako smijem nastaviti?

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite.

15 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]

16 P: Kada ste zadnji put dobili neki od ovih snimaka koji se nalazi u
17 ovom regulatoru pred Vama?

18 O: Posljednja bi mogla biti ona fotografija raskopanog područja na
19 lokaciji Kozluk.

20 P: Da li mi možete reći koje je to godine, u kom je to mjesecu to
21 bilo?

22 O: 1998.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A nakon 1998., ništa? Iz zraka fotografija... od zraka niti ste
2 dobili, niti ste tražili; je li to točno?

3 O: Bilo je nekoliko.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

5 G. McCLOSKEY:[simultani prevod] Molili bismo da budemo konkretniji.
6 Svjedok je otišao 2001. U zapisniku bi moglo se dogoditi nešto zbunjujuće.

7 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ja se ne slažem s mojim kolegom. Ako
8 zna da je zadnji dobio 2001., onda tu nema problema. Jer onda znamo da je
9 otišao 2001. Ako kaže 1998., onda možemo opet zaključiti šta treba. Neka
10 kaže kada je bilo. Ovo je samo preliminarno pitanje i ja tek spremam se na
11 svoje pitanje.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Bez obzira na to koji će odgovor
13 dati, tiče se perioda između 1998. do 7. aprila 2001., kada je otišao.

14 SVJEDOK: [simultani prevod] U tom slučaju, koliko se ja sjećam,
15 zadnje koje smo dobili mislim da su bile zatražene za suđenje generala
16 Krstića. Na primjer, jedna fotografija zatvoreničkog logora Batković. To je
17 bilo 1999.

18 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]

19 P: Hvala. Još uvijek ne znam onu riječ "opovrgnuti", ali saznaću.
20 Dakle, Vi ste te dokumente tražili kako bi ste potvrdili ono što je bilo u
21 Vašoj istrazi?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, ne samo da potvrdimo, nego čak i da možemo i nastaviti našu
2 istragu.

3 P: Ali i da potvrdite, barem jednim dijelom?

4 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodin Ruez je objasnio šta misli
5 kada govori "potvrditi" i "opovrgnuti". Mislim da je Vijeće to shvatilo i
6 malo je tu riječ i o prilagođavanju engleskom jeziku.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Prigovor se prihvata.

8 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Mogu li nastaviti, časní Sude?

9 SUDIJA AGIUS:[simultani prevod] Izvolite.

10 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]

11 P: Da li znate za kraticu N-I-M-A, NIMA?

12 O: Da.

13 P: Što je to?

14 O Mislim da će doći do prigovora.

15 G. McCLOSKEY:[simultani prevod] Ja ne želim sada zagovarati interese
16 Sjedinjenih Država, ja jednostavno ne mogu biti njihov zastupnik, ali ako
17 ćemo nastaviti s ovim, onda neko mora biti tu od njihovih predstavnika.

18 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak, moram se onda
19 posavjetovati sa kolegama. Jer ja na žalost ne znam šta ta kratica znači.

20 [Sudije vijećaju]

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da počnemo ovako. Ovo je pitanje
22 osjetljive prirode. Da li je uopće moguće saznati što znači taj akronim?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja Vam ne bih prigovorio da Vam to
2 kaže gospodin Ostojić, ali...

3 SUDIJA AGIUS:[simultani prevod] Doći ćemo i do ovog o čemu se radi,
4 ali mi svi smo rekli da ne znamo šta znači ta kratica.

5 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, molit ću samo dvije
6 sekunde strpljenja. Htio bih pitati svjedoka da li je on znao šta to... da
7 li on zna šta to znači? Ako zna, onda ćete vidjeti o čemu se radi. Ali mogu
8 Vam reći i sada.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U čemu je misterija? Recite nam, jer
10 ćemo na temelju toga moći donijeti odluku.

11 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Da kažem?

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ako im ne kažete Vi, ja ću.

13 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] To je Nacionalna agencija za slikanje
14 i kartografiju.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Sada svjedok zna za tu agenciju.

16 E, a sada, ja ne znam kuda Vaša pitanja vode, ali imajte na umu da se
17 ovdje moramo držati pravila 70, koje nas ograničava u određenoj znatnoj
18 mjeri. I ako Tužilaštvo u nekom trenutku zatraži da bilo dobije odobrenje od
19 Vlade Sjedinjenih Država, dakle odobrenje od Vlade Sjedinjenih Država ili
20 prisutnost funkcionera Vlade Sjedinjenih Država - što smo već imali,
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ja sam to u svakom predmetu do sada imao - da u tom slučaju mi ćemo to
2 odobriti. Takva je praksa Međunarodnog suda. Ali ja još ne znam kuda Vaša
3 pitanja vode, ali onog trenutka kada gospodin McCloskey ustane i uloži
4 prigovor bez da... da se tako ne može nastaviti bez prisutnosti predstavnika
5 Sjedinjenih Država, mi ćemo morati zaustaviti. Upozorenje je pola posla.

6 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] U redu. Dakle sad bih nastavio.

7 P: Na tim slikama, ja sam pronašao neke nedosljednosti. Na nekim
8 mjestima... na nekima se vidi mjesto, negdje mjesto i datum navedeni, negdje
9 mjesto, datum, vrijeme, a na nekima čak mjesto, datum, vrijeme i još neke
10 pojedinosti.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zašto to zovete nedosljednostima?

12 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Nemaju sve iste informacije.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] To ne znači da je to nedosljedno.

14 Meni to ta riječ nešto drugo znači. Oprostite.

15 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Onda su različiti.

16 SUDIJA AGIUS:[simultani prevod] Izvolite.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]

2 P: Dakle, oni su u svakom slučaju različiti.

3 O: Da, na neki način da. Oznake nisu uvijek iste na svakoj slici.

4 P: Znete li zbog čega je to tako? Zbog čega je na nekom mjestima samo
5 navedeno mjesto, a negdje i vrijeme, negdje nema čak ni...

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Izvolite, gospodine McCloskey.

7 G. McCLOSKEY:[simultani prevod] Upravo smo ušli u ono o čemu se radi.
8 I gospodin Ruez i ja se moramo držati sporazuma sa Sjedinjenim Državama, kao
9 i pravila 70 i praksom Suda. Kao što znate, ovi dokumenti su već dugo tu i
10 to su veoma ozbiljni dokumenti. Sjedinjene Države to veoma ozbiljno
11 shvaćaju. Sada tražimo od gospodina Rueza da nam da informacije koje mogu
12 biti informacije koje su vlasništvo samo Sjedinjenih Država i mislim da smo
13 došli na zapravo osjetljiv teren.

14 [Sudije vijećaju]

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zapravo, naša odluka je veoma
16 jednostavna, a proizlazi iz samog pravila koje je spomenuo gospodin
17 McCloskey. Svako pitanje koje imate namjeru postaviti, a u vezi sa ovim
18 slikama koje je dobilo Tužilaštvo ili Međunarodni sud, da to tako kažemo, u
19 skladu sa pravilom 70, za to će biti potrebno da budu prisutni funkcioneri
20 Vlade Sjedinjenih Država, i svjedok će na ta pitanja odgovarati samo ako se
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 oni suglase da on odgovori na pitanje. Inače, postoji ta jedna pravna
2 prepreka za koju Vi znate. Ne želim to sad objašnjavati.

3 Dakle, ako želite nastaviti s tim pitanjima, predlažem da prekinete
4 sada s njima, da pređete na neka druga pitanja, i da onda to ostavimo dok ne
5 ugovorimo sa funkcionerima Vlade Sjedinjenih Država da dođu ovamo.

6 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Ja prihvaćam to.
7 Mogu li postaviti pitanje samo za jednu fotografiju od tih 36 kojih ima u
8 ovom registratoru od 271 fotografije?

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, prvo ćemo onda saslušati pitanje
10 i vidjećemo kako će reagirati Tužilaštvo i onda ćemo donijeti odluku, bilo
11 ovu ili neku drugu. U svakom slučaju...

12 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ja imam puno pitanja koja se tiču
13 toga, ali ću se ograničiti samo na ovo. Hvala što ste mi omogućili da
14 nastavim.

15 P: Molim Vas, gospodine, pogledajte sada fotografiju koja nosi broj
16 236, koja bi trebala biti u fasciklu.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali mi ih nemamo, te fascikle.
18 Moramo to pričekati na ekranu, jer kada bi to... A, u redu. Sada to vidimo.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod]
2 P: /Prevod engleskog transkripta: "Da li već to imate, gospodine
3 Ruez?" /
4 O: Ja nemam na mojim stranicama brojeve. Molim da mi to neko pokaže.
5 P: Ja isto nemam stranice... broj stranica. Moramo da ih obeležimo.
6 O: U redu.
7 P: Gospodine, da li vidite, ova fotografija 236? To nije ništa tajno.
8 Odatle sam dobio taj akronim NIMA. I to se nalazi na fotografiji.
9 O: Da.
10 P: To je Vaš registrator koji ste Vi napravili. Vi ste to dali
11 tužiocu, a on je to prosledio Veću i advokatima Odbrane.
12 O: Tako je.
13 P: I na ovoj fotografiji se nalaze i oznake nekakve agencije, zar ne?
14 O: Tako je.
15 P: A nijedan drugi dokument nema oznaku agencije?
16 O: Da, tako je. Možda ste u pravu.
17 P: Da li ste našli ikakve oznake u registratoru gdje se nalazi 271?
18 O: Ne. Znam šta hoćete da kažete. Ovo je jedina fotografija gde se to
19 vidi.
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: A šta se može reći za donji desni ugao fotografije? Da li vidite
2 tamo šta piše?

3 O: Da, znam.

4 P: Ja neću da kažem šta je to. Kažite mi, da li znate šta je to?

5 O: Ne, ne znam.

6 P: Vrat ćemo se na to. Da li znate zašto postoji razlika u ovoj
7 fotografiji, zašto imamo simbol kod opisa mesta i specifikacije fotografije,
8 a sa desne strane fotografije? To je digitalna verzija ili je nekakva vrsta
9 oznake. Da li znate zašto ta fotografija to ima?

10 O: Ne, ne znam.

11 P: Ono što mene interesuje je da na nekim fotografijama nema datuma,
12 ali imale su jednu malu kućicu gde... koja je još uvek ostala. Pitanje je,
13 ko je sklonio datum, ako je to iko uradio?

14 O: Na nekim fotografijama koje sam koristio - ali da bi govorili o
15 nekakvom drugom incidentu u istom tom kraju koji prikazuje fotografija, a
16 koji je prvobitno trebao da prikaže tu situaciju - ja sam onda brisao
17 datume, tako da bi, recimo, mogli da zadržimo samo fotografiju, ali ne iz
18 razloga zbog kojih smo mi to dobili. Možda da Vam dam primer?

19 P: Ne morate da nam date primer. Ali ja sam takođe mislio, gospodine
20 Ruez, da ste Vi u stvari menjali ove fotografije tako što ste dodavali
21 određena mesta ili datume ili vreme na ove vazdušne fotografije; zar ne?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne, to nije tačno. Sve ono što je obeleženo belim na ovim
2 fotografijama, u celom registratoru, je nešto što su napravili agenti ili
3 osobe iz američke Vlade, a sve ono što je u boji sam uneo ja.

4 P: Kad ste sklonili bele oznake, Vi ste ih sklonili, zar ne?

5 O: Da, zato što smo hteli da iskoristimo fotografije, ali ne iz onih
6 istih razloga iz kojih... zbog kojih smo ih i dobili, onda bih ja obrisao
7 datum.

8 P: Vi ste nam rekli kada ste počeli svoje direktno ispitivanje, to
9 jest glavno ispitivanje, da imate zbirku od nekih 2.000 fotografija.

10 O: Da, to je tačno.

11 P: Mi smo videli 271 sliku, to jest fotografiju. Sve su to Vaše
12 fotografije, zar ne?

13 O: Tako je.

14 P: Znači, šta se desilo sa ostalih 90-ak, to jest 80%?

15 O: Oni se nalaze u prostoriji gde čuvamo dokazne predmete. Imaju ERN
16 brojeve. To se odnosi na one koje su direktno... imaju nekakve neposredne
17 veze samom istragom, ali nisu naročito zanimljive fotografije. Recimo nisu
18 "turističke fotografije".

19 P: Mene ne interesuju takve fotografije. Da li znate, od tih 2.000
20 fotografija, koliko njih osim ovih 36 su slike iz vazduha, snimljene iz vazduha?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja sam rekao da se radi o 2.000 fotografija, ali nisam govorio
2 slikama iz vazduha, govorio sam o fotografijama koje sam ja sâm napravio.

3 P: U redu, to je možda tačno. Ja se izvinjavam ako sam pogrešno
4 shvatio. Mislio sam da govorite o registratoru koji imate. Kažite nam,
5 koliko vazdušnih snimaka je u posedu Tužilaštva i koliko ih je bilo u posedu
6 kad ste Vi bili glavni istražitelj?

7 O: Pa, imamo spisak tih fotografija. Ja ne znam tačno o kom broju se
8 radi.

9 P: Da li ih ima više od 36?

10 O: Sigurno. Ja njih nisam sve iskoristio tokom ovog izvođenja dokaza.

11 P: Koliko više od 36 ih ima?

12 O: Ne mnogo više. Sve one koje se odnose na mesta zločina o kojima
13 smo govorili tokom ovog svedočenja su upotrebljene. Nisam iskoristio neke
14 koje se odnose na situaciju u Potočarima. Nisam koristio sve one koje su
15 vezane za sekundarne lokacije, zato što ono što je prikazano su fotografije
16 opštih lokacija. Nisu prikazane pojedinačne grobnice, tako da imamo bar po
17 jednu fotografiju sekundarnih grobnica, a neke sam ostavio da bih uštedeo na
18 vremenu.

19 P: Izvinjavam se, koliko ih ima više od 36? To je jedino što me
20 interesuje. Da li mislite da ih ima više od 50? Ako se ne sećate, to je
21 takođe u redu. Nastavićemo dalje.

22 O: Ako računamo fotografije koje prikazuju sekundarne lokacije, rekao
23 bih da ih ima manje od 40, pošto ima barem 30 ovih sekundarnih lokacija.

24 P: Tokom Vašeg rada i u Vašim naporima da budete objektivni i iscrpni
25 da obavite kompletnu istragu, da li ste od Sjedinjenih Američkih Država
26
27
28
29
30

1 a gospodin McCloskey, iako je nameravao da ustane, vidim da ipak nije ustao
2 da uloži prigovor tako da smo Vam nastavili... omogućili da nastavite. Ali
3 Vi znate koja su ograničenja pravila 70. Ako gospodin McCloskey ustane i
4 kaže: "Ovo je nešto što pokriva sporazum i postoje ograničenja koja nameće
5 američka Vlada," mi moramo onda ta ograničenja da ispoštujemo. Ali ako
6 osiguramo da prisustvuju predstavnici Vlade, onda nema nikakvog prigovora,
7 pitanje se može postaviti, može se dobiti odgovor i tako dalje. To je vrlo
8 jednostavno.

9 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala. Zbog tog objašnjenja, samo
10 želim da ostavim sebi pravo da kasnije ponovo postavim ova pitanja gospodinu
11 Ruezu, ako dođemo dotle.

12 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Imamo samo 20 minuta. Ako
13 ostala pitanja koja imate da postavite ovom svedoku su otprilike istog tipa,
14 drugim rečima, dajte onda ovde da prestanemo, da damo gospodinu McCloskeyu
15 vremena da stupi u vezu sa američkom ambasdom ovde. Uvek oni imaju nekoga i
16 onda će oni pokušati da obezbede prisustvo predstavnika Vlade ovde sutra.
17 Oni obično u vrlo kratkom roku izađu u susret sa takvim zahtevima, tako da
18 ćete imati pravnike koji će sutra moći da prisustvuju raspravi u sudnici. Ne
19 radi si ni o kakvom hiru. Meni je malo neugodno da razgovaramo na ovaj
20 način.

21 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Da, izvinjavam se.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Moramo da se povinujemo pravilima i
2 možete da se bavite bilo kojom temom sa ovim svedokom, a u međuvremenu molim
3 da podvrdite sa gospodinom McCloskeyom ako nam je potrebno prisustvo
4 zastupnika američke Vlade, jer onda on u tom slučaju može to sve da
5 organizuje i da prati protokol.

6 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] U redu. Ja mogu to da potvrdim. Želim
7 da dođu predstavnici američke Vlade i ako možemo da nastavimo sutra, to bi
8 bilo divno.

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja nikada nisam uspeo da dobijem
10 jako brzo odgovor predsedavajući sudija, ali pokušaću.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ako Vam to ne pođe za rukom, to neće
12 biti kraj sveta zato što imamo i pet drugih zastupnika Odbrane koji moraju
13 da ispituju ovog svedoka, tako da onda gospodin Ostojić može da završi svoje
14 unakrsno ispitivanje za one teme koje nemaju veze sa ovim snimcima, a onda
15 kasnije može da se vrati na ta pitanja kada američka Vlada bude mogla da
16 omogući prisustvo svojih zastupnika u ovoj sudnici.

17 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Možda će ovo pomoći, ali pitanja o
18 fotografijama koje imamo i da li smo tražili određene fotografije ili ne, to
19 je u redu. Ali pitanja o fotografijama koje nemamo, nagađanja zašto ih
20 nemamo i tako dalje, to je jedno, onda, polje koje je podložno raznim
21 ograničenjima i mislim da pitanja o tome nisu dozvoljena.

22 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Što se mene tiče, gospodine
23 McCloskey, poslednje pitanje koje je postavio gospodin Ostojić je u nekakvom
24 smislu i relevantno. Malo mi je teško da nađem broj stranice. Možete li da
25 mi pomognete?

26

27

28

29

30

1 Želim da se... da bude jasno, mi Vama ne branimo da postavljate
2 pitanja. Ako je potrebno i ako smatrate da je potrebno da postavite ta
3 pitanja, onda to možemo da uradimo, ali moramo da obezbedimo prisustvo
4 zastupnika, to jest američkih advokata, u ovoj sudnici.

5 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Da, to je sasvim fer. Ja sam samo
6 pogrešno shvatio kada je predsedavajući sudija rekao da se to pitanje ne
7 može postaviti. Mislio sam da želite da ja navedem pitanja, ali sada mi je
8 jasna odluka i mogu da nastavim.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Poslednje pitanje, u slučaju da
10 gospodin McCloskey želi da se vrati na to pitanje, je bilo sledeće:
11 "Gospodine Ruez, imamo fotografiju od 12. jula, imamo fotografiju od 13.
12 jula." A Vi ste ga onda pitali: "A što se tiče 11. jula 1995., da li ste
13 ikada tražili od Sjedinjenih Američkih Država da Vam daju fotografiju o
14 stanju u Potočarima 11. jula 1995. godine?"

15 Da li Vi, gospodine McCloskey, i dalje ste protiv tog pitanja?

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Apsolutno, časni Sude.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, ovim smo završili.

18 Moći ćete onda, gospodine Ostojiću, da to pitanje postavite kada budu
19 prisutni zastupnici američke Vlade.

20 Gospodine Bourgon, izvolite.

21 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine predsedavajući.

22 Želim i ja da interвениšem, da se uključim u ovu debatu, zato što to
23
24
25
26
27
28
29
30

1 uključuje nekoliko optuženih u ovom predmetu. Mislim da je važno da se
2 vratimo na osnovne stvari kada govorimo o pravilu 70, da se vratimo na
3 temelje. Nisam siguran o čemu govorimo? Šta to pokriva ovo pravilo? Kada
4 pogledamo pravilo 70, Tužilaštvo je dobilo informacije koje su poverljive od
5 strane onoga koji je to dao. Mi ne možemo ništa da uradimo u vezi toga. Oni
6 ne mogu te informacije da obelodane, čak Odbrani. To je pravilo 70. Ali u
7 određenom trenutku, uz odobrenje onoga koji daje informacije, Tužilaštvo
8 može da upotrebi taj dokazni predmet.

9 U slučaju da tužilac pozove svedoka kako bi u dokaze uvrstio neku
10 informaciju pribavljenu u skladu sa ovim pravilom.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dajte samo da skratimo. Pročitajte
12 paragraf (D) koji glasi, kako smo ranije naveli.

13 G. BOURGON: [simultani prevod] Ja ne znam da li Tužilaštvo odgovara
14 ili da li svedok odgovara. Ja nisam čuo da svedok odbija da odgovori na bilo
15 koje pitanje. On je istražitelj, ali on nije odbio da odgovori na bilo koje
16 pitanje. Moj kolega ga sasvim prikladno pita da li ste Vi tražili
17 fotografiju, i tako dalje, tako da... da li ste tražili od toga i toga da
18 dobijete takvu fotografiju, a onda u tom slučaju istražitelj može da kaže ja
19 jesam to zahtevao ili ja to nisam zahtevao, tako da ne vidim šta fali tom
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pitanju. Ne mogu da shvatim kako to onda potpada u okvir pravila 70, zato
2 što on, istražitelj, priča o svojoj istrazi. Mi ovde ispitujemo način
3 njegove istrage, kako je sprovodio, koje je metode koristio, zašto je tražio
4 ovu sliku, fotografiju, kako to da nije imao drugog načina da dođe do istih
5 informacija. Ako je morao da prođe kroz određeni postupak da traži od Vlade
6 Sjedinjenih Američkih Država poverljive informacije, mora da je imao razloge
7 za to.

8 Mislim da je važno da Veće zna kakvi su to razlozi, da Odbrana zna
9 koji su ti razlozi. Moramo da znamo koja su ograničenja nametnuta
10 istražitelju.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da ste pogriješili, gospodine
12 Bourgon. Svjedok ne daje iskaz o dokumentu koji je on osobno dobio, u skladu
13 sa sporazumom sa američkom Vladom. To je... te su dokumente dobili... dobilo
14 Tužilaštvo na jedan određeni način. Ako postoje neka ograničenja koja nameće
15 američka Vlada, ja ne mogu tražiti od gospodina McCloskeyog da mi da Više
16 informacija nego što on to može, jer bi to samo po sebi bilo kršenje pravila
17 70.

18 Gospodine McCloskey, recite.

19 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala. Tokom glavnog ispitivanja, ja
20 sam spomenuo, a gospodin Ruez je potvrdio, da smo mi prema tom sporazumu
21 dobili dozvolu da se pozivamo na ove materijale kao na slike američkog
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sistema i kao i informacije koje su u njima sadržane. Što se drugog tiče, ja
2 mislim da bi bilo bolje da jednostavno imamo predstavnike, zastupnike, iz
3 Sjedinjenih Država. To je sve što tražim. Mislim da treba biti pažljiv s tim
4 sporazumom.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja nemam namjeru izložiti Tužilaštvo
6 da dođe do kršenja takvog sporazuma.

7 [Sudije vijećaju]

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Što se tiče ovog pitanja, nećemo
9 više o tome razgovarati dok ne dođu zastupnici američkih vlasti, a nakon
10 toga ćete moći nastaviti sa radom u onom omjeru u kojem ćete moći. Ali u
11 svakom slučaju ćete moći postavljati sva pitanja koja želite, Vi i ostali.

12 Ako neki drugi od timova Obrane ima namjeru baviti se pitanjima ovih
13 fotografija iz zraka koje su dobivene od američkih vlasti, molim Vas da
14 obavijestite Tužilaštvo o tome kako bi se organiziralo sve sa američkim
15 vlastima.

16 Izvolite, gospodine Bourgon.

17 G. BOURGON: [simultani prevod] Hvala. Ja svakako imam namjeru da se
18 bavim tim fotografijama iz zraka.

19 Ja bih želio iznijeti jedan prijedlog: ono što nedostaje u ovoj
20 raspravi je da je Tužilaštvo dobilo odobrenje da koristi ove dokazne
21 predmete. Ti koji su to dostavili su postavili određena ograničenja. Mi ne
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 znamo koja, a ako zastupnik SAD-a ne bude mogao doći sutra, moj bi kolega na
2 povjerljiv ili *ex parte* način morao nas obavijestiti koja su bila
3 ograničenja. Mi smo sada na javnoj sjednici. Gledamo slike. Pravda se mora
4 izvršiti, ali to se mora izvršiti tako da se to vidi. Ja sam siguran da
5 javnost ne razumije u čemu je problem.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja se s Vama ne slažem, gospodine
7 Bourgon. Vi ste to izokrenuli na jedan način koji nije prikaz stvarne
8 situacije. Mi nismo nikada rekli da postoji zabrana rasprave i govora o tim
9 fotografijama. O njima se može razgovarati u okviru pravila koja su
10 dogovorena sa Međunarodnim sudom i Vladom SAD-a. Možemo Vam reći koja su to
11 pravila tek ako dobijemo odobrenje od Vlade ili ako oni budu poslali svoje
12 funkcionere da nam sami to kažu. Bez toga morat ćemo se držati pravila 70 i
13 moći će se postavljati samo ona pitanja za koja dobijemo odobrenje od
14 američkih zastupnika. Takva je situacija. To nije ništa novo. Tako je bilo u
15 Oriću, tako je bilo u *Brđaninu*.

16 [Sudije vijećaju]

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uskoro ćemo prestati sa radom, a
18 situacija će biti ovakva:

19 Vi organizirajte sve što je potrebno za dolazak zastupnika
20 funkcionera SAD-a i njihove Vlade. U međuvremenu, kao što je situacija bila
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 u drugim predmetima, koliko ja znam, kada postoji sporazum između američke
2 Vlade i Međunarodnog suda, a u odnosu bilo na iskaz neke osobe bilo na
3 korištenje određenih dokumenata koji su dobiveni od američke Vlade, uvjeti
4 su obično... uvjeti sporazuma su obično bili navedeni napismeno. Drugim
5 riječima, ako postoji zvanični dopis američke Vlade koji Vas ovlašćuje prema
6 pravilu 70 da koristite ove fotografije iz zraka u krivičnom postupku pod
7 slijedećim uvjetima 1, 2, 3, 4, 5, Vijeće želi vidjeti takav dokument.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mislim da to ne bi trebalo biti
9 problem. Ja sam razmotrio to pitanje prije nego što sam došao. Mislim da SAD
10 nemaju ništa protiv toga. Međutim, ovo je prvi put da se ovako nešto događa.
11 Prvi put da se ovako nešto osporava. Ovo je možda izašlo iz područja zračnih
12 fotografija. Ja bih cijenio da smo to saznali ranije, da smo bili unaprijed
13 obaviješteni o tome, posebno što se tiče odnosa sa Sjedinjenim Državama, ali
14 mi ćemo se potruditi da ih dovedemo.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Razumijem što mi kažete. Hvala. S
16 druge strane, Obrana, treba biti sada pragmatičan i praktičan. S obzirom da
17 je ova stvar sada pokrenuta, ja ne mogu garantirati da će funkcioneri SAD-a
18 biti sutra ujutro već ovdje. Dakle, ako to nije moguće, mi imamo na
19 raspolaganju slijedeće opcije:

20 Gospodine Ostojiću, Vi možete nastaviti sa unakrsnim ispitivanjem o
21 drugim temama, drugi timovi Obrane takođe mogu ispitivati o drugim
22 pitanjima, a svi timovi Obrane koji žele ispitivati svjedoka o ovim zračnim
23
24
25
26
27
28
29
30

1 fotografijama na način za što nam je potrebno prisustvo funkcionera SAD-a,
2 onda ćemo ih dovesti u sudnicu. Da li je sve jasno?

3 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Samo dvije sitnice.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Na brzinu.

5 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Brzo ću govoriti. Časni Sude, iskreno,
6 ja mislim da ovo nije unutar ovih parametara.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ne možete to Vi određivati,
8 gospodine Ostojiću.

9 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Kao drugo, ako smijem, časni Sude,
10 mislim da smo razgovarali o pitanju odbacivanja značaja. Dakle, ako se
11 utvrdi... ako oni znaju da će se koristiti kao dokazni predmet, pošto ga je
12 ovaj svjedok koristio, želio bih samo da se pitanje odustajanja uključi u
13 cijelu ovu priču.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Prekidamo sa radom do sutra u
15 09.00h.

16 Gospodine Meek, ne slažete se sa svojim kolegom?

17 G. MEEK: [simultani prevod] Ne, ne, s njime se uvijek slažem.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Moj kolega Lazarević mi je rekao da sutra vade azbest iz zgrade i da nema
2 prolaska od 07.00h do 09.00h.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja imam statusnu konferenciju sutra
4 u 08.00h. Ja ću se prvi susresti sa tim problemom. Ja ne znam kuda Vi
5 ulazite.

6 G. MEEK:[simultani prevod] Pa, u svakom slučaju moramo proći preko
7 prizemlja.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali ima dva ulaza sa različitih
9 strana i ako se ulazi na glavni ulaz mislim da se tamo ne uklanja azbest.

10 SUDSKA SLUŽBENICA: [simultani prevod] Ustanite, molim.

11 ... Sjednica je završena u 19.02h.

12 Nastavak zakazan za petak,

13 15.09.2006. u 09.00h.

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30